

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja - 2016. július XXVII. évf. 7. szám - 390 Ft

GYÁSZOLJUK HŐSEINKET

97708656300616006

44
VALÓSÁGOS
IDŐUTAZÁSON VEHETEK
RÉSzt AZOK, AKIK
ELLÁTOGATTAK
KUNSZÁLLÁSRA,
AZ IMMÁR HARMADIK
ALKALOMMAL
MEGRENDEZETT
NEMZETKÖZI
HADIKULTÚRA
ÉS MILITARY
FESTIVÁLRA.

HÁTORSZÁG

Ósás Pápai • A szomszéd felhívás

Lánctalpas rodeó és fegyverropogás
IDŐUTAZÁS

Idén harmadik alkalommal rendezték meg a HMFest elnevezésű programot, azaz a nemzetközi hadikultúra és military fesztivált a kunszállási somogyi 10-as szabadidőközpontban számos korszak hadserege elevevett meg a nézők legnagyobb örömeire.

A jótudás megteremtése a legfontosabb célja volt, hogy a katonák közötti barátságok erősödjön, akik a múltban, a katonai szolgálattal során elmentek külföldi hadi helységekre. Ahogy a HMFest monogramja is tudja, jelen volt a minőség, ami hadikultúra, minden, ami hadi, katonai és minden, ami military. A katonai hagyományteremtés a katonák felállítását is szem előtt tartották a korszakok, így a magyar egy valószínűleg a legkevésbé ismert korszakot mutatták.

Itthon is sokat szentelt a 20. század különböző korszakaitól származó, teljesen rekonstruált katonai

16 Lengyelországban tartották a NATO idei legnagyobb hadgyakorlatát, melyen a Magyar Honvédség is képviseltette magát.

24 Gőzerővel készülnek az őszi NATO SOFEVAL-ellenőrzésre a különleges rendeltetésű erők katonái.

32 Két fiktív afrikai ország konfliktusának erőszakmentes kezelését gyakorolták a szakemberek.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2016. AUGUSZTUS 12-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

- Gyászoljuk hőseinket 4
Walestől Varsóig 6

NAGYVILÁG

- Miért éppen Afrika? 10
Missziós hírek 14

SEREGSZEMLE

- Irány észak! 16
Júniusban történt 20
Szigorú ellenőrzés 24
Aranyérmes kiképzők 28
Válságkezelők 32
Fegyverbarátság 36
Cívís minta 38

HADITECHNIKA

- Fémharcosok 40

HÁTORSZÁG

- Időutazás 44
Katonák két keréken 48
Csúcstárlat 52
Mentálisan nehéz... 56
Munkám mindig van 58
Közérdekű 62

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVII. évfolyam 2016.
7. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkóczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315,
HM: 27-913 fax: 459-5351
E-mail: magyarhonved@armedia.hu

Főszerkesztő:

Szabó Béla

Főszerkesztő-helyettes:

Feith László

Olvasószerkesztő:

Győri László

Lapszerkesztők:

Sinka István, Trautmann Balázs

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek:

Dévényi Veronika,
Rácz Tünde (képszerkesztő), Tóth László

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

E havi magazinunkat

Feith László szerkesztette

Borítófotó: Rácz Tünde

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII., Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

58 Katonai pályafutását helikopter-vezetőként kezdte Földesi Ferenc, aki ma már, nyugállományúként, a kutatómunkának él.

GYÁSZOLJUK HŐSEINKET

Juhász Attila posztumusz hadnagy (1978–2016) járőrparancsnok, I. osztályú tüzserész Miskolcon született, a Vépi Mezőgazdasági Középfokú Szakoktatási Továbbképző és Szaktanácsadó Intézetben érettségizett. Közel húsz éve, 1998 decemberében lépett a Magyar Honvédség kötelékébe. 2002. október elsejétől az MH Bakony Harc-kiképző Központ állományában, 2010 óta pedig az MH 1. Honvéd Tüzserész- és Hadihajós Ezrednél szolgált tüzserészként. 2014-től volt I. osztályú tüzserész. Megbízható, a munkájában elkötelezett emberként tartották számon előljárói.

2012-ben a Magyar Honvédség Tartományi Újjáépítési Csoport 12. váltásában, Afganisztánban teljesített szolgálatot. A kiküldetés során társaival, egy tanker jármű alá rejtett robbanótest hatástalanításával, gyakorlatilag egy várost mentett meg. Hobbija a horgászat volt, testvérével, munkatársaival sokszor hódoltak ennek. Az utóbbi években a családjának, élettársának, fiának és lányának szentelte szabadidejét. A hazai és missziós feladatokban végzett kiemelkedő munkájáért hét alkalommal, ebből tüzserészi tevékenységéért három alkalommal részesült elismerésben.

Rózsa János Nándor posztumusz hadnagy (1981–2016) tüzserészbúvár altiszt, II. osztályú tüzserész Budapesten született, a Povolny Ferenc Szakképző Intézetben szerzett vízvezeték- és központifűtés-szerelő képesítést, majd 2003-ban érettségi vizsgát tett a Széchenyi István Szakközépiskolában. 2004-ben, az MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola elvégzésével lett hivatásos katona.

Tüzserészbúvárként szolgált. Barátai, katonatársai, előljárói életvidám, segítőkész, közvetlen embernek ismerték. Elhivatott, a szakmájában is elismert tüzserész volt, munkáját pontosság és megbízhatóság jellemezte. Barátai és katonatársai mindig számíthattak rá. A magánéletében felesége és két lánya jelentette számára a boldogságot. Előljárói kiemelkedő munkájáért hat alkalommal részesítették elismerésben.

Balázs Ádám posztumusz hadnagy (1981–2016), II. osztályú tüzserész Balassagyarmaton született, a Stromfeld Aurél Gépipari és Építőipari Szakközépiskolában érettségizett. A Magyar Honvédségnél 2009-ben kezdte meg szerződéses katonai pályáját, és az első vizsgáján megszerezte a III. osztályú tüzserész fokozatot. Nagy tudásvágy és a tüzserész szakma iránti elkötelezettség jellemezte. Folyamatosan bővítette szakmai ismereteit és tapasztalatait, amely-

nek eredményeként II. osztályú fokozatot szerzett. Precíz és a végzettségig megbízható – így jellemezték katonatársai, akikkel közvetlen és segítőkész volt, mindig számíthattak rá. Bár elkötelezett volt a szakmája iránt, a házassága óta felesége és kisfia töltötte ki a munka mellett életét, háttérbe szorítva a motorozás iránti szenvedélyét. 2015-től hivatásos katonaként szolgált. Tavaly a tüzserésznap alkalmából elismerő oklevéllel értékelték munkáját.

Kozár Gábor posztumusz hadnagy (1985–2016) III. osztályú tüzserész Budapesten született, a Zrínyi Miklós Gimnáziumban érettségizett, 2008 óta szolgált szerződéses katonaként. 2011-ben került az MH 1. Honvéd Tüzserész- és Hadihajós Ezredhez tüzserészként. Szakmai elkötelezettségét jól jellemezte, hogy az első alkalommal sikeresen letette a III. osztályú tüz-

serészvizsgát. Előjárói és katonatársai őszinte, egyenes jellemként ismerték. Felesége volt az igazi társ számára. A történelem és a történelmi regények, a sport és a feleségével, barátaival töltött idő jelentette számára a kikapcsolódást. Családja, barátai, katonatársai mindig számíthattak rá, ő volt a biztos pont. Előjárói kiemelkedő munkájáért kétszer részesítették elismerésben.

„Nemzetünk minden tagja nevében, a hadsereg főparancsnokaként, őszinte részvételem fejezem ki a szolgálatuk teljesítése közben életüket vesztett honvédjeink családtagjainak, szeretteinek és bajtársainak. Akik ma életüket áldozták, azok ezt mindannyiunk biztonsága, mások életének megóvása érdekében tették. Négy kiváló tüzserészt, négy bátor katonát, négy nagyszerű honfitársunkat veszítettük el. Honvédjeink emlékét kegyelettel megőrizzük” – írta Áder János köztársasági elnök a július elsején elhunyt négy tüzserészre emlékező részvétnyilvánításában.

***

A balesetben elhunyt négy katonát dr. Simicskó István honvédelmi miniszter hősi halottá nyilvánította, posztumusz hadnaggyá léptette elő, egyben az általa adható legmagasabb elismerést, a Hazáért Érdemjelet adományozta számukra. Ugyancsak a Hazáért Érdemjel kitüntetésben részesült a súlyos sérülést szenvedett Tóth Péter főtörzsrádj.

Együtttes erővel

WALESTŐL VARSÓIG

A NATO JELENE ÉS JÖVŐJE SZEMPONTJÁBÓL IS FONTOS, KÉTNAPOS CSÚCSTALÁLKOZÓRA KERÜLT SOR JÚLIUS 8-9-ÉN VARSÓBAN. A KATONAI SZÖVETSÉG TAGORSZÁGAINAK A KÖZELJÖVŐBEN EGYSZERRE TÖBB IRÁNYBÓL ÉRKEZŐ, ÖSSZETETT KIHÍVÁSOKNAK KELL MEGFELELNIÜK.

A terrorizmussal szembeni védelmi és elrettentő erő fokozását, az euro-atlanti térség és Európa egységét, az Oroszországgal folytatandó párbeszédet tartották egyebek mellett a legfontosabb szempontnak a NATO varsói csúcstalálkozójának résztvevői. A „Varsói nyilatkozat a transzatlanti biztonságról” című nyilatkozatuk szerint a migránsválság kezelésében is fokozott segítséget akarnak nyújtani, egyben hitet téve a demokrácia, az emberi szabadságjogok és a jogállamiság értékei mellett.

A dokumentum felhívja a figyelmet korunk biztonsági kihívásaira, így a terrorizmus terjedésére, a főleg Ukrajnával kapcsolatos orosz magatartásra, amely a nyilatkozat szövege szerint aláássa a szabályokon alapuló európai rendet. A dokumentum emlékeztet a közel-keleti és az észak-afrikai térség instabilitására is. A NATO tagállamai továbbra is készek együttesen cselekedni területük és lakosságuk, valamint közös értékeik védelmében.

Ennek megfelelően a varsói csúcstalálkozón a tagállamok vezetői elhatározták, hogy a NATO a korábbiaknál is határozottabban érvényesíti védelmi és elrettentő erejét, többet kíván tenni a szövetség határain túli stabilitás megteremtéséért. A nyilatkozat leszögezi: a kollektív védelem továbbra is a NATO alapvető felelőssége. A katonai szervezet elrettentő és védelmi ereje a jövőben is a nukleáris és a hagyományos fegyverek, valamint a rakétavédelmi képesség megfelelő

A tagállamok erősíteni akarják az informatikai támadásokkal szembeni védelmüket is.

ben provokatív katonai lépései is az instabilitás forrásai. Ennek ellensúlyozására a NATO négy zászlóaljnyi erőt állomásoztat majd Lengyelország (vezető nemzet: Egyesült Államok), Észtország (vezető nemzet: Nagy-Britannia), Lettország (vezető nemzet: Kanada) és Litvánia (vezető nemzet: Németország) területén.

A dokumentum aláírói ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy ezek az intézkedések védelmi jellegűek, arányosak, átláthatóak, továbbá teljes összhangban állnak a szövetség törvényes és politikai kötelezettségvállalásaival, tiszteletben tartva a már kialakult, szabályokon alapuló európai biztonsági rendet. A NATO nem jelent fenyegetést egyetlen országra nézve sem. Ennek szellemében készek az értelmes párbeszédre Oroszországgal, világosan közvetítve a szövetség álláspontját. A szövetség emellett ténylegesen hozzá akar járulni a me-

nekült- és migránsválság kezeléséhez az Égei-tengeren. Ennek jegyében kész pótlólagos támogatással segíteni a nemzetközi erőfeszítéseket a Földközi-tengeren is, az Európai Unióval együttműködve.

A NATO emellett folytatja Afganisztán, Ukrajna és Grúzia támogatását, s a jövőben is segíti a Moldovai Köztársaságot. A nyilatkozatban leszögezik, hogy a továbbiakban még nagyobb eltökéltséggel működnek együtt a fekete-tengeri, a balti-tengeri és a nyugat-balkáni partnerekkel. Ennek megfelelően a jövőben is fenntartják a koszovói műveletet, a KFOR-t. A varsói találkozó résztvevői szerint a NATO és az Európai Unió stratégiai partneri viszonya alapvető fontosságú az euro-atlanti térség egészének biztonsága szempontjából. Ezt szem előtt tartva tovább erősítik a NATO-EU együttműködést a hibrid fenyegetésekkel szemben.

ötözésén alapul. Az állásfoglalás megerősíti, hogy a szövetségesek védelmi kiadásait a korábbi, a 2014-es walesi csúcstalálkozón előírányzott céloknak megfelelően növelik majd. A tagállamok fokozni kívánják a katonai erők jelenlétét a szövetség keleti részén, erősíteni akarják védelmüket az informatikai támadásokkal és a hibrid fenyegetésekkel szemben csakúgy, mint az euro-atlanti térségen kívülről várható esetleges ballisztikus rakétátámadásokkal szemben.

A nyilatkozat rámutat: a NATO a biztonsági fenyegetések egész sorával kénytelen szembenézni, amelyek egy időben, egymással párhuzamosan keletről és délről, állami és nem állami szereplők, katonai erők és terrorista szervezetek részéről érkeznek, informatikai és hibrid támadások formájában. Oroszország agresszív, rész-

A rakétavédelmi képesség is része a szövetség elrettentő és védelmi erejének.

TÖBB FRONTON

Jens Stoltenberg, a NATO főtitkára elmondta: a NATO kiképző és képesítésfejlesztő missziót kezd Irakban, a helyi fegyveres erőknél, emellett támogatást nyújt Jordániának is. A katonai szövetség új hírszerző központot létesít Tunéziában, az ország különleges erőinek munkáját segítendő. A főtitkár megjegyezte: a

számára, az ország NATO-tagsága ugyanakkor egyelőre nem kerül napirendre. Jens Stoltenberg a Petro Porosenko ukrán elnökkel közösen tartott sajtóértekezleten kijelentette: a NATO nem ismeri el és soha nem is fogja elismerni a Krím elcsatolását, s elítéli a kelet-ukrajnai helyzet szándékos destabilizálását.

A tagországok megállapodtak abban, hogy fenntartják a szövetség

Államok megingathatatlan kötelezettsége Európa védelmével és biztonságával kapcsolatban – jelentette ki Barack Obama amerikai elnök a kétnapos csúcstalálkozót követően.

JOGOS ÖNVÉDELEM

– A NATO–Oroszország megállapodás megsértése nélkül erősítik meg a katonai szövetség keleti szárnyának védelmét – szögezte le Orbán Viktor miniszterelnök. Hozzátette: miután a közép-kelet-európai országok beléptek az észak-atlanti szövetségbe, éveken át vita tárgyát képezte, hogy csupán a tagság mellett maradunk, vagy továbbmegyünk, és a NATO katonai képességeit is telepítjük. Senki nem akarta úgy biztonságba helyezni Közép-Európát katonailag, hogy közben ellenségünké tesszük Oroszországot. A korábbi NATO–Oroszország megállapodásokat nem rúgjuk fel, ám néhány közép-európai ország területén folyamatos katonai jelenlét lesz, így Magyarországon is katonai vezetési pont települ, amelynek helyét már kijelölték. Így szükség esetén, ha katonai erőket kell a védelmünk érdekében Magyarországra hozni, akkor a vezetési struktúra már kiépül.

A NATO–Ukrajna találkozó kapcsán Orbán Viktor jelezte: Magyarország mindig is támogatta, hogy keleti szomszédunk épüljön be ebbe a biztonsági-védelmi rendszerbe, de ennek a gondolatnak itt nem volt többsége. Elmondta még, hogy a résztvevők határozottan álltak ki Macedónia csatlakozása mellett, hiszen e lépés el-

NATO-tagállamok vezetői elvileg jóváhagyták, hogy a szövetség AWACS légtérelenőrző repülőgépei közvetlen támogatást nyújtsanak az Iszlám Állam ellen Irakban és Szíriában harcoló, amerikaiak vezette koalíciónak. Elmondta továbbá, hogy a NATO új haditengerészeti hadműveletet indít a Földközi-tengeren (Operation Sea Guardian), támogatva az Európai Unió jelenleg is folyó műveletét (Operation Sophia).

A tagállamok átfogó támogatási csomagot hagytak jóvá Ukrajna

stabil katonai jelenlétét Afganisztánban, s elkötelezték magukat amellett is, hogy 2020 végéig folytatják az afgán biztonsági erők finanszírozását.

– A NATO közel hét évtizedes történetében talán még sosem voltunk kénytelenek egy időben szembenézni a biztonsági, a politikai és a humanitárius kihívások ilyen széles tárházával. Ezekben a nehéz pillanatokban is szeretném megragadni az alkalmat arra, hogy világossá tegyem, mi az, ami soha nem fog változni: az Amerikai Egyesült

utasítása stratégiai hiba lenne, amiért később magas árat fizethetnénk. A politikus hangsúlyozta: Magyarországnak is elemi érdeke, hogy Montenegró után ez a balkáni állam is csatlakozzon a NATO-hoz.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kijelentette: a katonai szövetséget nemcsak keletről, hanem délről is komoly kihívások érik, s ezek közvetlen hatással vannak Magyarország biztonságára, mivel Európa déli szomszédságában destabilizált környezetből, destabilizált térségekből érkezik a legtöbb bevándorló. Ezért úgy döntöttek, hogy Magyarország fenntartja katonai jelenlétét 2016 után is Afganisztánban. Jelenleg százegy katonánk szolgál az országban, és ezt a szintet fenntartjuk. Arról is döntött a magyar kormány, hogy 2020-ig biztosítják az afganisztáni biztonsági erők fejlesztésére fordítandó, évente 500 ezer dolláros pénzügyi támogatást is.

Magyarország együttműködik továbbá a jordániai és az iraki hadsereg képességeinek fejlesztésében is. Ennek jegyében a Magyar Honvédség képezi ki a katonákat robbanóeszközök felderítésére. Szijjártó Péter hozzátette: az első iraki kontingens novemberben érkezik Magyarországra, kiképzésre. A magyar kiképzőtisztek pedig 2017 elején utaznak Jordániába.

Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter véleménye szerint a NATO stratégiai szintű kihívásokkal néz szembe, ráadásul egyszerre több irányból. A szövetségnek mind a déli, mind a keleti térségből érkező kihívásokra egyformán reagálnia kell. A tárcavezető elmondta: Magyarország sikeresen kiveszi részét a NATO elrettentési és védelmi képességeinek megerősítéséből, a közös szövetségi feladatokból. Hazánk védelmi költségvetésének növelése is ezt a célt szolgálja. A V4-országok 2017-től

közösen járulnak hozzá a Baltikum biztonságához, amelynek keretében hazánk egy századot telepít a jövő év harmadik negyedében a térségbe.

ELLENVÉLEMÉNY

Oroszország aggodalmának adott hangot a NATO-csúcstalálkozón elfogadott intézkedések miatt. Dmitrij Peszkov, az orosz kormány szóvivője jelezte, Oroszország nem osztja a NATO nézeteit, amely szerint a tervezett csapaterősítések pusztán védelmi lépések lennének. A szóvivő leszögezte, Oroszország mindig is kész volt a párbeszédre a NATO-val, főleg az olyan közös fenyegetések területén, mint a nemzetközi terrorizmus. A tervezett keleti csapaterősítésekre reagálva rövidlátónak nevezte a katonai szövetséget és vezetőit az orosz kormány moszkvai sajtótájékoztatóján.

– Abszurd dolog orosz veszélyről beszélni, miközben Európa közepén emberek tucatjai halnak meg, s a Közel-Keleten minden nap több száz ember veszíti életét – utalt a szóvivő az EU-ban a közelmúltban történt terrortámadásokra.

Dmitrij Peszkov jelezte, hogy ha a NATO továbbra is ellenséget lát Oroszországban és folytatja szárazföldi és légierejének erősítését az orosz határhoz közeli területeken, akkor lehetetlenné válik bármilyen együttműködés a katonai szövetség és Moszkva között. A nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemben azonban lát még lehetőségeket egy esetleges együttműködésre.

A magyar delegáció.

Robbanásszerű változás

MIÉRT ÉPPEN AFRIKA?

MÁSODIK KIADÁSÁNÁL JÁR A HONVÉD VEZÉRKAR TUDOMÁNYOS KUTATÓHELYÉNEK „AFRIKAI TERRORISTA ÉS SZAKADÁR SZERVEZETEK” CÍMŰ, HIÁNYPÓTLÓ KÖTETE. A KÖNYV SIKERE AZ AKTUALITÁSBAN ÉS A KOMPLEX MEGKÖZELÍTÉSben REJLIK.

Tavaly szeptemberben jelent meg az „Afrikai terrorista és szakadár szervezetek” című tanulmánykötet a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság és az MH Geoinformációs Szolgálat közös munkájaként. A könyvet méltató dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyet-

tese akkor azt mondta: ilyen, a teljes afrikai kontinentst elemző, az egyes szervezeteket részletesen bemutató kiadvány korábban még külföldön sem készült.

Bár az első kiadás belső honvédségi és minisztériumi használatra készült, az alkotók elképzelhetőnek tartották, hogy utánnymás esetén a nagyközönség számára is elérhető

ra nyilvánvalóvá vált, hogy Afrika az a kontinens, amely a jövő lehetőségeit rejti magában. A nyersanyagban és ásványkincsekben bővelkedő földrész olyan fontos tényezővé válik az elkövetkezendő évtizedekben, hogy figyelmen kívül hagyása a gazdasági fejlődés hanyatlását okozhatja a fejlett és a fejlődő országokban. Ennek jelentőségét Magyarország is felismerte, az afrikai érdekeltségű hazai vállalkozások száma napról napra nő. Stabil üzletpolitika viszont csak úgy folytatható, ha az adott partnerországban biztonsági kockázat nélkül lehet pénzt fektetni a vállalkozásokba. Jelen pillanatban ugyanakkor a beruházási, befektetési feltételek még nem megnyugtatóak. Mind az Európai Unió, mind a NATO hosszú távú stratégiákkal (és azok megvalósításával) igyekszik biztosítani a konszolidációt. Ez egyszerre jelent segélyakciókat, kölcsönöket, valamint békefenntartó és kiképző

missziókat. A Magyar Honvédség katonái jelenleg is több afrikai országban teljesítenek külszolgálatot, a kötet tehát egyszerre biztosít a katonáknak háttér-információkat, valamint lehetséges prognózist az üzleti és a politikai élet, valamint a segélyszervezetek számára. A könyv azt a hatvannégy terrorszervezetet mutatja be, amely jelenleg meghatározó

HIBRID SZERKESZTÉS

Az „Afrikai terrorista és szakadár szervezetek” újabb kiadása egyben bővített tartalmat ígér. Kiss Almos Péter szerint azonban ebben az esetben inkább aktualizálásról beszélhetünk.

Kiss Almos Péter

legyen a könyv. Ekkora népszerűsége azonban talán még ők sem számítottak. Kiss Almos Péter, a kötet szerkesztője elmondta: gyakorlatilag pár hét alatt egyetlen példány sem maradt raktáron, az érdeklődés viszont nem szűnt meg a kötet iránt. Országgyűlési képviselők, tudományos szervezetek, gazdasági szakemberek, az üzleti élet kulcsfigurái, oktatók, civilek próbáltak hozzájutni, ám kérésüknek csak most, a második kiadást követően lehetett eleget tenni.

De miért éppen Afrika? A kérdés természetesen költői, hiszen napjaink-

– A kötetet a legfrissebb információkkal egészítettük ki. Egy év hosszú idő a terrorszervezetek életében is, sok minden változik. Vezetők tűnnek el, újak jönnek, csoportok erősödnek vagy éppen gyengülnek meg annyira, hogy az már befolyásolja helyüket a fontossági listán. A mostani kiadás az éppen aktuális állapotokat mutatja be – mondja a kötet szerkesztője, hozzátéve: az alkotói munka és a szerzők kiválasztása sem a megszokott módon történt.

– Besenyő János ezredessel, a kutatóhely vezetőjével közösen kértük fel a szerzőket a tanulmányok megírására. Azonban egyetlen esetben sem szabtuk meg, hogy mi legyen a témájuk. Ők döntötték el, milyen szempontok szerint és mit elemezznek. Saját szakterületükön kimagasló tudású kollégákról beszélünk, akik az alapvető szerkesztési elvek figyelembevételével gyakorlatilag szabad kezet kaptak. Egyetlen dolgot tartottunk kiemelten szem előtt: a szerzők között legyen olyan, aki személyes tapasztalataira támaszkodva tud írni témájáról, és olyan is, aki tudományos kutatómunka alapján. Ezt a kettőt összehozva objektívebb képet kaphatunk. Vannak, akik a gyakorlati részével foglalkoznak a terrorizmusnak, és vannak, akik az elméletivel. A katona elképesztő mennyiségű információval rendelkezik egy adott területen, az elméleti

kutató szintén, csak éppen más aspektusból. Mi vegyítettük a kettőt, átjárhatóságot biztosítottunk a területek között. Nem új a módszer, de annál célravezetőbb.

A kötet részletesen hatvannégy terrorszervezettel foglalkozik, Egyiptomtól Líbián és Malin át Szomáliáig és a Kongói Demokratikus Köztársaságig – földrajzilag és a szervezetek jelentőségét tekintve lefedve szinte az egész kontinentet. A szám azonban csak hozzávetőleges: a terrorizmus talaja ingoványos, a változás a csoportoknál állandó és elkerülhetetlen.

– Valójában hatvannégnél jóval több csoportról teszünk említést, ám ezek többsége nem állandó. Egyesek megszűnnek, mások kisebb egysé-

gekre szakadnak vagy beolvadnak egy nagyobb szervezetbe. Mi a legfontosabbakat igyekeztük összegyűjteni, azokat, amelyek napjainkban vagy a közeljövőben valós veszélyt és fenyegetést jelentenek – jegyzi meg Kiss Álmos Péter.

Arra a kérdésre, hogy minek köszönhető ez a dinamikus és folyamatos változás, kézenfekvő a válasz egy olyan világban, ahol a terrorszervezeteknek nemcsak a külső támadásokat kell megszervezniük, de saját maguké is.

– Még a legnagyobb csoportok is folyamatosan taktikáznak. Ott van a Boko Haram, az al-Shabaab, az al-Kaida és persze az Iszlám Állam (IS). Még náluk is előfordul, hogy hol szövetségesként tekintenek egymásra, hol pedig ellenségekké válnak. Minden szervezetnek a dominancia az alapcélja, és próbálja magába olvasztani a többit. Néha sikerül, akkor együttműködnek, néha nem, olyankor egymást gyilkolják. A legnagyobb rivalizálás és ellentét az al-Kaida és az Iszlám Állam között van. A konfliktus oka alapvetően filozófiai jellegű. Míg az al-Kaida inkább a kivárási taktikát részesíti előnyben, és a kalifatusi rendszert lépésről lépésre akarja kiépíteni, az IS éppen az ellenkezőjét teszi, az azonnali megoldások híve, és nagyon is elérkezettnek látja az időt a kalifatus kiépítésére. Ez a rendszer és állam az IS elképzelése szerint egyébként fél Afrikát is magában foglalná, ezért is igyekezik hűségesküt kikényszeríteni a kontinensen domináns terrorszervezetektől. Jó példa erre a Boko Haram

tavalyi behódolása, ám az ilyen jellegű hűségeskük rendkívül törekenyek. Egy szervezet csak addig hű egy másik terrorszervezethez, amíg érdeke fűződik hozzá, és annak erejét kamatoztatni tudja. Ha ideológiai ellentét támad közöttük, vagy a behódolt fél gyengülni látja a partnerét, már ki is farol a megállapodásból – magyarázza Kiss Almos Péter a fursán és folyamatosan alakuló erői szonoka t.

AFRIKAI EXODUS?

Jelenleg Afrikára nézve is az Iszlám Állam jelenti a legnagyobb veszélyt, hiszen a terrorszervezetnek konkrét területfoglalási tervei vannak. Az IS határai folyamatosan változnak; iraki vereségeik, valamint várható szíriai térvesztésük miatt Észak-Afrikába vezet az elsődleges menekülési útvonaluk. Ez pedig jelentősen átalakítja az ottani erőviszonyokat. A fenyegetés Európára nézve is valós, nemcsak a terrorakciók, hanem egy újabb, minden eddiginél nagyobb, Afrikából érkező migránshullám miatt is. A könyv szerzői elsősorban az afrikai terrorszervezetek okozta fenyegetésekre hívják fel a figyelmet, illetve kínálnak bizonyos válaszokat azokra, ám az egyik probléma generálhatja a másikat, így kérdésünk is az ok-okozati összefüggésre vonatkozott: várható-e gátszakadásszerű menekülthullám Afrika felől? Kiss Almos Péter válaszában az Európában eddig teljesen félrekezelte migránshelyzetre és a lehető leghatásosabb alternatívára, a lokális konfliktuskezelés jelentőségére mutatott rá.

– Az alapprobléma a migránspolitikában immár nem az, hogy ekkorra számban jönnek a bevándorlók, hanem az integrációs erőfeszítések teljes hiánya a nyugati országokban. Ha a befogadó állam nem támaszt a helyi normáknak megfelelő beilleszkedési követelményeket, akkor könnyen elszabadulhat a pokol, nem beszélve arról, hogy az adott országok radikális muszlimjai mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a hatóságok helyett ők mutassanak utat a bevándorlóknak. A legjobb

példa erre Németország, ahol még csak most tartanak ott, hogy integrációs törvényjavaslatokat készítsenek elő. Hihetetlenül elkéstek vele. A vezető értelmiség részéről dogmatikusan kezelt multikulturalizmus és politikai korrektség teremtette meg az elméleti lehetőségét a kölni tömeges erőszaknak, vagy a bécsi uszodában történeteknek. Pedig az integrációban mindkét félnek van kötelessége. A migránsokkal szemben igenis nagyon szigorú követelményeket kell támasztani, másfelől a befogadó társadalomnak is el kell azon gondolkodnia, hogy mivel tudják elősegíteni az integráció sikerét – hangsúlyozza a szerkesztő.

Kiss Almos Péter utalt az amerikai bevándorlási törvényre, amely a kezdetektől fogva megkövetelte az országba lépőktől a szinte azonnali beilleszkedést. Az USA-ban működött ez a fajta integrációs folyamat úgy, hogy közben a bevándorlók az identitásukat is megőrizhették. Mindez egy lassúbb asszimilációs folyamatot eredményezett, amely azonban így is, úgy is elkerülhetetlen velejárója az integrációnak. Európában nem ezt a rendszert követik, itt a migránsokat hosszú, bevezető folyamat és támogatás várja, „amíg nem állnak készen a beilleszkedésre”. Mindeközben mintha senki nem vett volna tudomást arról, hogy más multikulturalizmusról és politikai korrektségről beszélni egy évtizedeken átnyúló lassú bevándorlási

hullám esetében, és megint más a mostani, robbanásszerű helyzetben, amikor a fogalom kezdi értelmét veszteni.

– Kultúrák találkoznak és csapnak össze robbanásszerűen, anélkül, hogy lenne átmenet. Erre senki nem volt felkészülve – összegez Kiss Almos Péter.

VAN MEGOLDÁS?

– Pontos recept nincs – feleli kérdésünkre a kötet szerkesztője. Választ nem tudunk adni, de az irányra fel tudjuk hívni a figyelmet. A problémákat helyben kell megoldani. Ha nincs kiváltó ok, nincs migránshullám sem. Ideiglenes megoldások mindig léteznek, de nevükben van a hátrányuk. Afrikát nem lehet körbekeríteni egy kerítéssel, s ez nem is érdeke Európának. Bármelyik, a könyvben szereplő terrorszervezetről írunk, bármennyit elemezzük a migránspolitikát, az egyetlen válasz mindig a legkézenfekvőbb: a konfliktust helyi szinten kell megoldani, ebben pedig óriási felelőssége van Európának, legyen az gazdasági, politikai vagy katonai konfliktuskezelés. Ha nem vagyunk hajlandók felismerni a problémákat, beszélni róluk és megadni azokat, annak nagyon súlyos következményei lesznek Európára nézve is – mondja végszóként a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhelyének munkatársa.

MEDÁLPARÁDÉ ▶

Külszolgálatuk befejezése előtt két helyszínen is medálpárádét rendeztek az Afganisztánban szolgáló magyar katonák számára. Az MH Nemzeti Támogató Elem – Afganisztán tizenkettedik őr ltása tagjainak a kontingens parancsnoka, Borsföldi Balázs alezredes adta át a műveleti területen végzett munkájuk elismeréseként járó NATO Szolgálati Jelet. Mazar-e Sharifban pedig az Eltökélt Támogatás Művelet (Resolute Support Mission – RSM) keretében, tanácsadói beosztásban szolgálatukat befejezők vehették át a NATO-medálokat és -emléklapokat Wéber Levente ezredestől, rangidős nemzeti képviselőtől.

Képek szöveg: hrv edelem.hu

EUFOR-PARACSNOKI ELISMERÉS ▶

Friedrich Schrötter vezérőrnagy, az EUFOR parancsnoka dicsérő oklevéllel ismerte el dr. Hajós Dezső önkéntes műveleti tartalékos alezredes munkáját, aki a közelmúltban fejezte be kilenc hónapos missziós szolgálatát Bosznia-Hercegovinában. A törzsfőnöki iroda kiemelt főtisztje nemcsak az alapbeosztásából adódó feladatokat látta el magas színvonalon, hanem az EUFOR-parancsnokság, valamint a magyar kontingens kulturális és sportéletének szervezésében is kitért; önkéntes alapon, spinning-trénerként hozzájárult az EUFOR-parancsnokság szabadidős és sporttevékenységének aktívabbá tételéhez.

*Kovács József őrnagy alezredes
Főnök EUFOR*

SEGÍTSÉG-NYÚJTÁS KOSZOVÓBAN ▶

A koszovói gyerekek oktatási feltételeinek javításában segítettek a NATO-főparancsnokságon szolgáló magyar katonák. A KFOR (Kosovo Force) egyre nagyobb hangsúlyt fektet a nem harcoló képességekre, amelynek egyik legnagyobb láthatósággal bíró eleme a CIMIC-tevékenység (Civil-Military Cooperation – civil-katonai együttműködés). A tanulási lehetőségek javítása érdekében az MH KFOR Kontingens 14. váltása raktározta és Koszovó egész területére szállította az oktatáshoz szükséges eszközöket, anyagokat.

*Kovács Grácia hadnagy
Főnök JRD-N*

Folyamatos kiképzéssel telt az elmúlt hónap az MH EUFOR Kontingens 18. váltásának katonái számára. A Többnemzeti Zászlóalj (MNBN) osztrák–magyar–török törzse, valamint a műveleti területen szolgálatot teljesítő magyar és török manőverszázadok vezető állománya löversennyel egybekötött lövészetet hajtott végre. A magyar lövészsorozat katonái pedig előbb az épületekben rejtőző ellenséges csoport felszámolását gyakorolták Kalinovik helyőrségben, majd közös kiképzésen vettek részt a bosznia-hercegovinai fegyveres erők alegységeivel Tuzlában.

Képfelirat: Rácz István százados

◀ KIKÉPZÉSEK BOSZNIÁBAN

◀ NYÁRI FESZTIVÁL PRISTINÁBAN

A koszovói békefenntartó misszió főparancsnoksága nyitott kapukkal fogadta Camp Film Cityben a KFOR helyi alkalmazottait, családtagjaikat és valamennyi, Koszovóban szolgáló katonát. A nyári fesztivál elnevezésű rendezvényen a látogatók megismerhették a misszióban részt vevő nemzeteket. Az esemény keretében a Magyar Honvédség ejtőernyős válogatottjának tagjai a KFOR, a NATO és Magyarország zászlóival ereszkedtek le a magasból. Az ugrókat a földön Guglielmo Luigi Miglietta vezérőrnagy, a KFOR parancsnoka és Korom Ferenc dandártábornok, a KFOR parancsnokhelyettese köszöntötte.

Búz Csaba hadnagy

Fotó: Pánczél Balázs hadnagy

◀ EDZŐTÁBOR „KATONA- GYEREKEKNEK”

Kyokushin karate edzőtábort rendeztek a belgiumi Monsban szolgáló magyar katonák gyermekei – illetve további hét nemzet fiataljai – részére. Az elmúlt két tanév során a 25 fős csoport tagjainak Csombók János ezredes, a Magyar Honvédség Nemzeti Katonai Képviselőtestületének képviselő-helyettese (4. kyu karatéka) és fia, Mátyás (6. kyu karatéka) heti két alkalommal tartott felkészítést. Az edzőtábort, amelynek végén több fiatal is sikeres övizsgát tett, a tatai Renmei Kyokushin Karate SE támogatásával, sempai Szabó Kornél két danos, illetve sensei Horváth Tibor négy danos mesterek irányítása mellett rendezték meg.

Képfelirat: Cs. J.

Közös célok, közös munka

JÚNIUSBAN RENDEZTÉK MEG LENGYELORSZÁGBAN AZ EGYIK LEGNAGYOBB – EURÓPA TERÜLETÉN LEBONYOLÍTOTT – NATO-HADGYAKORLATOT. A LENGYEL VEZETÉSŰ ERŐPRÓBÁN KÖZEL KÉT TUCAT ORSZÁG TÖBB MINT 31 EZER KATONÁJA VETT RÉSZT.

IRÁNY ÉSZAK!

Az Anakonda 2016 hadgyakorlatot, a lengyel haderő műveleti központjának szervezésében, egyszerre 14 lengyelországi helyszínen, részben valós végrehajtással, részben számítógéppel támogatott parancsnoki és törzsvezetési gyakorlatként hajtották végre június 7–17. között. A kiképzési eseményre több mint 31 ezer katona érkezett Albánia, az Amerikai Egyesült Államok, Bulgária, Csehország, Észtország, Finnország, Horvátország, Kanada, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Macedónia, Magyarország, Nagy-Britannia, Németország, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia, Törökország és

Ukrajna haderejéből. A legnagyobb kontingens az amerikaiaké volt, összesen 14 ezer katonával vettek részt a művelet végrehajtásában. A házigazda Lengyelország 12 ezer katonát és haditengerészt vont be, s közel háromezer jármű (a Leopard 2A5 nehéz harckocsiktól a Rosomak páncélozott csapatszállító járművekig), 105 merev- és forgószárnyas repülőgép, továbbá a haditengerészet 12 hajója támogatta a gyakorlatot.

Az erőpróba összetettségét jelzi, hogy egy időben földi, légi, haditengerészeti és informatikai műveleteket is végrehajtottak. Éleslövészetek, számítógépes szimulációk, különleges műveleti feladatok, és persze

az elmúlt 25 esztendő legnagyobb szabású lengyel hadgyakorlatának logisztikai biztosításával összefüggő teendői jelentették a kihívást mind a rendezőknek, mind a részt vevő nemzetközi katonai egységeknek.

A VÉDELEM A CÉL

Az elsődleges cél az országvédelmi feladatok begyakorlása volt, amelynek szerves részét képezte a beérkező

szövetséges erők fogadása és alkalmazása a műveletek végrehajtásában. A tervezés és a megvalósítás során is kiemelt szerepet kapott a nem katonai szereplők (például az önkormányzatok, a polgári szervezetek és hivatalok, a hatóságok, a katasztrófavédelem) bevonása, valamint a polgári-katonai együttműködés minél szélesebb körű alkalmazása. Nem véletlenül: az elmúlt esztendő kelet-európai tapasztalatai nyomatékosan hívták fel a figyelmet a hadsereg és a civil szervezetek közötti együttműködés fontosságára egy nem hagyományos, „hibrid” hadviselés esetén.

A gyors reagálásnak, az erők átcsoportosításának egyik fontos eleme az ejtőernyőscapatok

lengyel katona C-17 Globemaster III, C-130 Hercules és C-295M repülőgépekből ugrott ki. Igaz, voltak, akik elég sokat vártak az ugrásig, hiszen az ejtőernyősök egy része az észak-karolinai Fort Bragg-ből érkezett Lengyelország fölé; C-17-

esük az Atlanti-óceánt átrepülve, légi utántöltésekkel 11 óra alatt érte el a célterületet. A brit katonák Rammsteinből, míg a házigazdák ejtőernyősei a Krakó melletti Balice légibázisról szálltak fel az ugráshoz. A feladat végrehajtása megmutat-

alkalmazása. Az Anakonda 2016 során pedig 1989 óta a legnagyobb létszámú, egy időben végrehajtott ejtőernyős műveletet mutatta be a NATO. A lengyelországi Toruń mellett földet érő 1200 amerikai, brit és

ta: a NATO szükség esetén szinte bármekkora távolságból (akár egy másik kontinensről is) képes nagyon rövid határidővel, hatékonyan bevethető katonai erőket átcsoportosítani és harcba küldeni.

MAGYAR RÉSZVÉTEL

Az Anakonda 2016 – méretéhez méltóan – sok munkát adott a Magyar Honvédség Kiképzési és Doktrinális Központ (MH KDK) gyakorlattervező osztályának is. Az osztály vezetője, Birovecz István ezredes elmondta, hogy a nagy létszámot megmozgató, többnemzeti, összhaderőnemi gyakorlatokat (mint amilyen ez a lengyelországi esemény is volt) jellemzően egy-másfél éves tervezési időszak előzi meg. Az MH Összhaderőnemi Parancsnoksággal együttműködve az MH KDK határozza meg a gyakorlaton részt vevő állomány összetételét, intézi az összes, a kiképzési rendez-

vénnyel kapcsolatos adminisztrációt, s persze képviseli a honvédséget a gyakorlatokat megelőző tervezői konferenciákon, ahol a magyar erők részvételi szándékának bejelentése is megtörténik.

Az ezredes leszögezte: a Magyar Honvédség számára kiemelkedően fontos volt az Anakonda 2016, amely a lengyel haderő két évente megrendezendő nemzeti gyakorlata, hasonló, mint a magyar Brave Warrior. Az Ukrajnában kialakult helyzet miatt fokozódott az amerikai, illetve a NATO-jelenlét a szövetség keleti határain lévő országokban (Lettország, Észtország, Litvánia, Lengyelország, Románia, Görögország és Magyarország), s emiatt idén az Anakonda gyakorlatot már az Európában átlomázó amerikai erőkkel közösen szervezték meg a házigazdák. A lengyel haderőnek ezen a „nagy láthatóságú” gyakorlatán a Magyar Honvédség közel 80 fős – a tatai MH 25. Klapka György Lövész-

dandár állományából kijelölt – dandártörzset telepített ki. Szolnokról, az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezredtől pedig egy 40 fős, különleges műveleti osztag vett részt az Anakonda 2016-tal párhuzamosan megrendezett Cobra 16 különleges műveleti gyakorlaton. Ez utóbbi jelentőségét növeli, hogy a magyar katonák vezettek egy 101 fős különleges műveleti alkalmi köteléket (Special Operations Task Group), amely amerikai, lengyel, magyar és montenegrói katonákból állt. Magyarország először lehetett vezető nemzete egy ilyen köteléknek, nemzetközi gyakorlat tervezése és végrehajtása során.

A FEJLŐDÉS JELE

A dandártörzs munkája is komoly előrelépést jelentett. Három-négy esztendővel korábban az volt a jellemző a Magyar Honvédségre, hogy törzstiszteket küldtünk ki a külföldi

gyakorlatokra, egyéni beosztásokba. 2015-ben már hetvenfős zászlóalj-törzseket képeztettünk ki ilyen feladatokra, s most érkezett el az az időszak, amikor a zászlóalj-törzsek feletti parancsnoki szintet jelentő dandár-törzseket tudunk kiküldeni, amelyek minden területen tökéletesen képesek együttműködni a többi NATO-tagország törzseivel, katonáival.

Az együttműködés kiemelt fontosságot kapott az Anakonda 2016 tervezése és végrehajtása során. A rendezvény teljes mértékben szinkronban volt a NATO összekapcsolt erők kezdeményezésével (Connected Forces Initiative), amelynek célja: megakadályozni az immár befejezett afganisztáni műveletek során szerzett együttműködési képesség elvesztését. A katonai szövetség szerint ezért

szükséges minél több nemzetközi összhaderőnemi gyakorlatot szervezni, s ennek a célkitűzésnek felel meg ez a leng 1g korlat is.

Magyar szempontból fontos volt az is, hogy az Anakonda 2016-on már végrehajtott állomány volt a NATO új parancsnoki rendszerének részét képező, a lengyelországi Szcecinben működő Északkeleti Többnemzeti Hadtest (Multinational Corps Northeast). Ennek alárendeltségében működik majd a magyar NATO-erőket integráló elem (NATO Force Integration Unit – NFIU) is.

Birovecz ezredes hozzátette: egyértelmű, hogy Magyarországnak azokkal a NATO-tagországokkal kell tovább erősítenie a közös kiképzést és felkészülést, amelyekkel a tervek szerint majd együtt hajt végre

valós műveleteket. Ezért volt nagy jelentősége a lengyel gyakorlatnak, s 2017-től ezért is vesz részt a honvédség a balti államok védelmének erősítésében – egy századnyi erővel, háromhavonkénti váltásban.

Az észak-európai régióban jelentősen nagyobb fenyegetés érzékelhető, mint Dél-Európában. Ennek megfelelően a Magyar Honvédség is több nemzetközi erőpróban képviseltette, illetve képviselteti magát Lengyelországban, valamint a balti államokban. A teljesség igénye nélkül: az elmúlt egy esztendőben végrehajtottként, illetve megfigyelőként a Common Challenge, a Spring Challenge, a Visegrad Brace, a Noble Jump, a Brilliant Jump, a Brilliant Capability, a Zbig és a Panda gyakorlatokon is részt vettek a magyar katonák.

ÉJSZAKAI KIKÉPZÉS PÁPÁN

Az éjszakai taktikai leszállást gyakorolták Pápán a Brit Királyi Légierő (Royal Air Force – RAF) pilótái egy C-17-es repülőgéppel. Az Egyesült Királyságon kívül Európában egyedül az MH Pápa Bázisrepülőtér nyújt lehetőséget a típus pilótáinak arra, hogy éjjellátó felszereléssel (Night Vision Goggle – NVG) hajtsanak végre ilyen kiképzést. A C-17-esek legfontosabb képessége, hogy felszerelést és csapatokat tudnak szállítani válságövezetekbe, s nem ritka, hogy a pilótáknak éjszaka, rövid, nem jól kivilágított leszállópályákon kell landolniuk. A RAF és a Magyar Honvédség között létrejött megállapodás alapján a britek mintegy hat órát repültek a magyar légtérben.

Gyeginszky Andor hadnagy; fotó: Royal Air Force

RAKÉTÁSOK KECSKEMÉTEN

Kecskemétre települt át a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred egyik ideiglenes alegysége, hogy részt vegyen a NEWFIP 2016 „RAMSTEIN GUARD 6” elnevezésű, NATO–magyar elektronikai hadviselési gyakorlaton. Az ezred közel százfős személyi állománnyal és csaknem félszáz technikai eszközzel képviseltette magát az idei év egyik kiemelt kiképzési eseményén. A műveletek során a győriek a Magyar Honvédség számos alakulatával működtek együtt, a gyakorlatnak helyszínt biztosító MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis mellett az MH Légi Vezetési és Irányítási Központ, valamint az MH 54. Veszprém Radarezred is érintett volt a feladatban.

Sályi Gergő törzsőrmester

Fotó: dr. Toperczer István orvos alezredes

KÖZÖS FELKÉSZÜLÉS

Az Európában állomásozó amerikai erők 2. lovasezredétől (2nd Cavalry Regiment) érkeztek katonák az MH 5. Bocskai István Lövészdandárhoz, hogy az ősze tervezett Brave Warrior 2016 gyakorlatra felkészülve tapasztalatokat szerezzenek, illetve megismerkedjenek a Magyar Honvédségben alkalmazott harcéljárásokkal. Az amerikai mentoresoport a dandár raj- és szakaszparancsnoki felkészítését segítette, amelynek során többek között a körletfoglalással, a felderítéssel és a menetbiztosítással kapcsolatos feladatokat hangolták össze, valamint a raj- és szakaszszintű támadás harcéljárásairól is tapasztalatot cseréltek a magyar katonákkal.

*Cs. Sárkány Beáta hadnagy
Fotó: Hajdú Zoltán őrzető*

TŰZOLTÓKATONÁK KIKÉPZÉSEN

Önkormányzati és létesítményi tűzoltók tanfolyamán vett részt a Magyar Honvédség tíz hivatásos, illetve szerződéses katonája a Katasztrófavédelmi Oktatási Központban (KOK). A kiképzés leglátványosabb elemeként tűzoltási gyakorlatra is sor került a KOK hatvan-nagyombosi gyakorlóbázisán. Az eseményt Bittmann Tibor tűzoltó dandártábornok, a BM OKF Humán Szolgálatának vezetője mellett Szpisják József dandártábornok, az MH Kiképzési és Doktrinális Központ (MH KDK) parancsnoka is megsejmelte, s a szervezők és a résztvevők munkájáról, illetve az MH és a BM OKF közötti együttműködésről is elismerően szólt.

Láng Attila őrnagy; fotó: Varga Bernadett zászlós

KATONAI MEGFIGYELŐI TANFOLYAM

Szolnokon és környékén tartották zárógyakorlatukat az MH Béketámogató Kiképző Központ által szervezett 31. nemzetközi katonai megfigyelői tanfolyam (International Military Observer Course – IMOC) háromhetes kurzusának résztvevői. Az ENSZ békeműveleti főosztálya (UN DPKO) által akkreditált felkészítés befejező mozzanatában a hét magyar és a huszonkét országból érkezett huszonhárom külföldi hallgatónak egyebek mellett az ellenállók által felállított illegális ellenőrzőpontra kellett átjutniuk, majd egy elabolt ENSZ-megfigyelő kiszabadítása volt a feladatuk. A beállított szituációk, krízishelyzetek során a hallgatók vezetői, döntéshozói és fizikai teljesítőképessége is megmértetett.

Galambos Sándor

Fotó: Matócsiné Kiss Hajnalka főtorzsőrmester

REPÜLÉSIRÁNYÍTÓK GYAKORLATA

Légierőnk Gripenjei is közreműködtek a Magyar Honvédség előretolt repülésirányítóinak (Joint Terminal Attack Controller – JTAC) szlovéniai, Adriatic Strike 2016 elnevezésű többnemzeti gyakorlatán. Az egy hétig tartó kiképzési eseményen a szárazföldi csapatok harcának közvetlen légi támogató (Close Air Support – CAS) műveleteit, valamint a nemzetek közötti együttműködést gyakorolták. A végrehajtásban – az MH 86. Szolnok Helikopterbázis és az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred előretolt repülésirányítói mellett – részt vevő magyar Gripenek kecskeméti bázisukról szálltak fel.

Galambos Sándor

Fotó: a szerző archív felvétele

JÓL VAN A SÉRÜLT TŰZSERÉSZ

A július elsején történt tragikus tűzserézbaleset súlyos sérültjét meglátogatta dr. Simicskó István honvédelmi miniszter és dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke az MH Egészségügyi Központban. A tárcavezető hangsúlyozta: Tóth Péter főtörzsőrmester sérülései súlyosak, de nincs életveszélyben. A kórház dolgozói mindent megtesznek a felépüléséért, ez ad reményt a főtörzsőrmester mielőbbi gyógyulásához. A Magyar Honvédség mindezeket túl is támogatja a gyógykezelés időtartama alatt Tóth Péter főtörzsőrmestert és családját. Az altiszt elmondta: ő jól van, és azt kérte a honvédelmi minisztertől, hogy ne feledkezzenek meg elhunyt társai árván maradt gyermekeiről és családjaikról. Simicskó István megerősítette, hogy a tárcá és a honvédség törődik velük, gondoskodik róluk.

Kép és szöveg: Honvédelmi Minisztérium

ELISMERÉS A HATÁRON SZOLGÁLÓKNAK

„Ez a szolgálati jel azt üzeni nekünk, civileknek, hogy önök ebben a feladatban részt vettek és kiválóan teljesítettek. Ez az elismerés megeremti az összetartozás érzését nemcsak a katonák, de a katonák és a civilek között is” – fogalmazott Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes Székesfehérvár főterén, azon az ünnepségen, amelyen közel száz katona vehette át a Migrációs Válsághelyzet Kezeléséért Szolgálati Jel kitüntetést. A határnál szolgált katonák elismerésére már több helyőrségben sor került, s a kitüntetések átadása mindaddig folytatódik, amíg a feladatban helyállt valamennyi katona megkapja azokat.

Kép és szöveg: Snoj Péter

SZEGEDI TALÁLKOZÓ

Dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke Szegeden hivatalos szerb–magyar határ menti találkozón fogadta Ljubisa Dikovíc vezérezredest, a szerb haderő vezérkari főnökét. A találkozó idén is lehetőséget teremtett a regionális biztonságot érintő kérdések és a kétoldalú katonai együttműködés helyzetének megbeszélésére. A tárgyalásokon a fő hangsúly továbbra is az illegális migráció okozta válságra válaszul elrendelt katonai tevékenységek egyeztetésén volt, s ennek során elhangzott: a Magyarország és Szerbia közt fennálló hatékony együttműködés feltétele annak, hogy a két ország sikeresen válaszoljon az újonnan felbukkanó kihívásokra.

Honvéd Vezérkar; fotó: Szabó Lajos zászlós

ÜNNEPÉLYES ESKÜTÉTEL

„Önök, akik ma itt előttünk esküt tettek, felkészülésükkel és vállalásukkal méltóvá váltak arra, hogy a Magyar Honvédség állományába tartozzanak” – mondta dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese Szentendrén, az MH Altiszti Akadémia alakulóterén rendezett ünnepélyes katonai eskütételen. Az altábornagy a hatvanhét szerződéses légénységi állományú katonát, illetve szerződéses pályakezdő tisztet köszöntve hangsúlyozta, hogy a haza fegyveres védelme soha nem elvont eszmék szolgálatát jelentette, hanem annak a földnek a védelmét – akár életünk feláldozásával is –, amelyet hazánkban tartunk. Az eskü szövegét Gordos László közkatona mondta elő. *Antal Ferenc; fotó: Tóth László*

KÍNAI DELEGÁCIÓ AZ EGYETEMEN

A kínai nemzetvédelmi egyetem helyettes politikai biztosa, Hu Xiutang altábornagy vezetésével a hadászati tanfolyam 23 fős tanulócsoportja a Nemzeti Közsolgálati Egyetemre (NKE) látogatott. A kínai intézmény és az NKE tavaly ősszel kötött együttműködési megállapodása alapján megrendezett program során a küldöttség a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon folyó törzstiszti és felsőfokú vezetőképző tanfolyamokkal, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának Ázsiát érintő biztonságpolitikai kutatásaival, illetve a Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ tevékenységével ismerkedett.

Honvedelem.hu / uni-nke.hu; fotó: uni-nke.hu

JÓ ÜGYÉRT FUTOTTAK

Szívet melengető és példaértékű összefogás valósult meg Balatonkenesén, ahol jótékonyági futóversenyt szerveztek egy 13 éves leukémiás kislány gyógyulásáért. Az „Anna Maraton” felnőtt távját az MH Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központ katonáinak egy része egyenruhában teljesítette, s az alakulat több ajándécsomagot összeállítva is támogatta a rendezvényt. A futásra minden korosztályt vártak: az óvodásoknak 200 métert, az alsó tagozatosoknak 460 métert, a felső tagozatosoknak 920 métert kellett megenniük, a felnőttek pedig választhattak a 2,5 és az 5 kilométeres táv között. A megmérettetésen végül is 283-an álltak rajthoz, s a nevezők 946 500 forinttal járultak hozzá Anna gyógykezeléséhez.

Kép és szöveg: Singer Éva hadnagy

Ahol csak egyes vagy ötös osztályzat van

AKCIÓFILMBE ILLŐEN MOZGALMAS GYAKORLAT ZAJLOTT JÚNIUS DEREKÁN TÁBORFALVÁN, AZ MH 2. KÜLÖNLEGES RENDELTETÉSŰ EZRED (MH 2. KRE) KATONÁINAK FŐSZEREPLÉSÉVEL. A BEMUTATÓT A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE IS MEGTEKINTETTE.

SZIGORÚ ELLENŐRZÉS

Kettős céllal hajtottak végre gyakorlatot a táborfalvai gyakorlótéren az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred katonái: a csoport feladata kiemelten fontos célszemélyek elfogása volt egy régi szovjet laktanyaépületbe történt behatolás során.

– A különböző műveleti csoportok felkészítése, valamint a gyorsreagálású alegységek összekovácsolása a cél. Ez pedig már felkészülést is jelent az őszszel esedékes NATO SOFEVAL-ellenőrzésre, ahol két különleges műveleti osztaggal veszünk majd részt – válaszolta lapunk kérdésére

Sándor Tamás ezredes, az alakulat parancsnoka.

Az MH 2. KRE idén év elején alakult meg az MH 88. Könnyű Vegyes Zászlóalj és az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj bázisán. A két alakulat együttes munkája egészen 1993-ig nyúlik vissza, ekkor kezdődött meg az a folyamat, amelynek során egy felderítő-zászlóaljból két eltérő rendeltetésű kötelék jött létre, januártól pedig tevékenységük ismét összekapcsolódott.

Magyarországon 2005 óta folyik a különleges műveleti erők kikép-

zése és felkészítése; a magyar katonák nemzetközi elismertsége e területen igen magas. Bizonyítja ezt az is, hogy néhány évvel ezelőtt az Európában állomásozó amerikai különleges műveleti erők főparancsnoka azért jött Szolnokra, hogy köszönetét fejezze ki a magyar különleges műveleti erőknek, akik amerikai katonák életét mentették meg egy afganisztáni közös bevetés során. De az elismerés fokmérője az is, hogy a hazai különleges műveleti képesség kialakításának megkezdése után pár évvel már Sándor Tamás ezredes parancsnoksága alatt vezetőként vettünk részt Afganisztánban a többnemzeti különleges erők műveleteinek irányításában.

A NATO-szintű SOFEVAL-ellenőrzés a szövetséges haderők különleges műveleti egységeire koncentrál. Az ellenőrök a vonatkozó szabályzók és előírások alapján egy sajátos „ellenőrző kézikönyvet” használnak, amely azt határozza meg, miként kell egy adott egységnek készen állnia a szövetséges kötetelében történő alkalmazásra. Az ellenőrzés meglehetősen szigorú: vagy elfogadják valamit, vagy nem. Mint az ezredestől megtudtuk, a szeptemberi gyakorlaton részt vevő két osztág egyike a 34-esek, míg a másik a 88-asok bázisán szerveződik. Ugyanakkor természetesen ezen felül is bőven akadnak feladataik.

– Ellátunk határbiztosítási feladatokat, emellett készülünk az iraki kiképzés-biztosítási műveletre, illetve a különleges műveleti kontingens tizedik váltására is. A szeptemberi háromhetes gyakorlatra történő felkészülés közben pedig kisebb együtt-

működési gyakorlatok is folynak például külföldi harci bűvárokkal, valamint nemrég ért véget a különleges műveleti alaptanfolyam csoportparancsnoki fázisa, a résztvevők között külföldi hallgatókkal is – fogalmazott Sándor Tamás.

A júniusi gyakorlatot a Honvéd Vezérkar főnöke is megtekintette, és megelégedésére szolgáltak a látottak.

– Nagyon jó érzéssel tölt el, ha felkészült, határozott, feladataikat szakszerűen végrehajtó katonákat látok a gyakorlótéren. Emellett pedig mindenképpen elismeréssel kell szólni a Magyar Honvédség minden katonájáról, hiszen jelentős részük időnként a határnál szolgál, amikor pedig nem ott vannak, a gyakorlótéren vagy a laktanyában várnak rájuk más jellegű feladatok. Az egész honvédségben rendkívül komoly, megfeszített munka folyik, amiért csakis a legnagyobb elismerést érdemlik a katonák – összegzett érdeklődésünkre dr. Benkő Tibor vezérezredes.

A levegőbe
Szolnokon át
vezet az út

ARANYÉRMES KIKÉPZ

A MAGYAR HONVÉDSÉG EGYETLEN EJTŐERNYŐS KIKÉPZÉST VÉGZŐ ALEGYSÉGE AZ MH 86. SZOLNOK HELIKOPTERBÁZIS ÁLLOMÁNYÁBA TARTOZIK. TAGJAI ALKOTJÁK NEMZETI EJTŐERNYŐS VÁLOGATOTTUNK GERINCÉT IS, S PARÁDÉS GYŐZELEMMEL KEZDTÉK AZ IDEI EJTŐERNYŐS CÉLBA UGRÓ VILÁGKUPA-SOROZATOT.

A szolnoki speciális ejtőernyős kiképzőcsoportot akár a Magyar Honvédség egyik különleges alegységének is tekinthetjük. A nevével ellentétben ugyanis egy önálló század-szintű szervezet, a helikopterbázis parancsnokának közvetlen alárendeltségébe tartozik, a felépítése pedig még csak nem is hasonlít a ha-

gyományos raj-szakasz tagozódáshoz. A csoportban mindössze két tiszti beosztás van: a parancsnok Kollár Gábor százados, helyettese Balogh Ádám hadnagy. Az ejtőernyős oktatást beosztott altisztek végzik, alá-főlé rendeltség nincs köztük. A csoport legénységi állományú tagjai a hajtogatók és a gépkocsivezetők.

– Alegységünk az akkori MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj ejtőernyős kiképzőcsoportjának és az MH 86. Szolnok Helikopterbázis hajtogató rajának az összevonásával alakult meg, 2009. október elsején. Ennek eredményeként egy olyan „ejtőernyős iskola” jött létre, amely a korábban széttagoltan, a légierőnél és a szárazföldi csapatoknál zajló ejtőernyős-kiképzés központosítását kapta feladatul. Kidolgoztuk a kiképzés egységesített tematikáját, szervezeti keretünk pedig lehetőséget biztosított arra, hogy a Magyar Honvédség összes ejtőernyőjét és ejtőernyős szaktechnikai anyagát egy központi raktárba helyezzük. A légügyi hatóság által auditált ejtőernyő-javító műhelyünk 2010 óta működik – jegyzi meg Kollár százados.

Németh Endre főtörzsőrmester

A csoport oktatói végzik az ugró beosztásokba tervezett katonák ejtőernyős alapkiképzését, a hajózó jelöltek ejtőernyős kiképzését, valamint a légcéllás ernyőre történő átképzéseket.

– Az alapképzés kéthetes földi felkészítéssel kezdődik, amelynek során a katonák elsajátítják az ejtőernyőzés elméleti és gyakorlati ismereteit. Többek közt aerodinamikával, meteorológiával, ejtőernyőzés-elmélettel, szabályzatismerettel foglalkoznak. A legnagyobb hangsúlyt azonban már a képzés kezdetekor is az úgynevezett vészhelyzeti ismeretek oktatására helyezük. Megtanul-

ják például, hogy mi a teendő akkor, ha a zsinór rácsavarodik a kupolára, vagy nem jön ki a tokból az ernyő. Elsajátítják a vízbe, bozótba, fára vagy háztetőre történő „földet érés”, valamint a teherzsákkal, fegyverrel végrehajtott ugrás fortélyait, és az ejtőernyő hajtogatását is. Az elméleti képzéssel párhuzamosan a leendő ejtőernyős katonáknak természetesen minden nap speciális testnevelési foglalkozásokat tartunk; ezek a fizikai felkészítések, a földet érési terhelés könnyebb elviselése érdekében, elsősorban az alsó végtagok erősítését szolgálják. A kiképzőszereken pedig begyakorolják a gép szabályos elhagyását, a biztonságos földet érést, az ereszkedés közbeni teendőket, valamint a vészhelyzeti eljárások végrehajtását. A földi felkészítés elméleti és gyakorlati vizsgával zárul, amit az alapképzés második fázisa követ. Ennek során minden jelöltnek tizenöt ugrást kell teljesítenie. Az első alkalommal 800, a többi felszállás után pedig 600 és 400 méter magasságból hagyják el a gépet. A tizedik ugrást követően már a bonyolult terepre érkezést és az éjszakai ereszkedést gyakorolják. Az alapképzés vizsgaugrását éjszaka, teljes felszereléssel, ismeretlen terepre érkezve kell az érintetteknek végrehajtaniuk – sorolja a csoport parancsnoka.

Az ejtőernyős kiképzőcsoport oktatóinak feladata a katonák különböző ernyőtípusokra történő átképzése is, emellett a pilótajelöltek is tőlük tanulják meg az ejtőernyő használatát.

ŐK

Balogh Ádám hadnagy

– A legnagyobb érdeklődést az úgynevezett légcellás tanfolyamaink iránt tapasztaljuk. Ezekre a képzéseinkre egyébként kizárólag olyan katonákat tudunk fogadni, akik elvégezték az ejtőernyős alapképzést és a beosztásuk megköveteli az ilyen típusú ernyő használatát. Ők például a mélységi felderítők, a különleges műveleti katonák, vagy a kutató-mentők. A helyes gépelhagyási testhelyzet és a főernyő nyitási technikájának készség szintű begyakorlása érdekében, a kiképzés első szakaszában a tanfolyam résztvevői bekötött ugrásokat hajtanak végre. Majd következik a tanfolyam legsaralatosabb része: megtanulják, hogy a föld felé zuhanva milyen technikákkal lehet manőverezni. A stabil testhelyzet felvételét a levegőben először 1000–2000 méter magasságból gyakorolják; a hosszabb szabadesési idők, az 1500–3000 méterről történő ugrások, a fokozatosság elvének megfelelően, csak ezután következhetnek. Ugyancsak mi hajtjuk végre a szárazföldi alakulatok különböző ejtőernyős gyakorlataira érkező szövetséges katonák típusátképzését is a Magyar Honvédségben rendszeresített ejtőernyőkre, és a hajózójelöltek is nálunk élnek át a föld feletti lebegés élményét. A merevszárnyú gépek és a helikopterek leendő pilótáinak beosztásba helyezéséhez az egyik feltétel ugyanis az, hogy részt vegyenek egy nyolc ejtőernyős ugrásból álló kiképzésen. Ennek során először a bekötött rendszert ismerik meg, majd a tanfolyamot egy tandemugrás zárja, hogy a

szabadesést is megtapasztalják – kapcsolódik a beszélgetésbe Balogh Ádám hadnagy, a csoport parancsnokhelyettese.

Ilyen mennyiségű kiképzési feladat végrehajtása során elkerülhetetlen az ejtőernyők kisebb-nagyobb sérülése. Az alegység javítóműhelyében dolgozók ejtőernyő-javítói szakszolgálati engedéllyel rendelkeznek, és elvégezték egy úgynevezett Senior Rigger nemzetközi tanfolyamot is. Jogosultak az ejtőernyők csapat szintű javítására, minősítő vizsgálatukra, emellett a légcellás tartalék (mentő) ejtőernyők időszakos áthajtását is csak ők végezhetik el. Kizárólag gyári javítóanyagokkal dolgoznak, a kupola javításától kezdve a meghibásodott alkatrészek cseréjéig minden feladatot végre tudnak hajtani, de készítették már komplett, az összehajtogatott kupolát tartó konténert is. A műhely egyik altisztje, Németh Endre főtörzsőrmester pedig júniusban, a helikopterbázis családi napjára látogatókat egy hatalmas, 9×18 méteres nemzetiszín zászlóval lepté meg.

– Az anyaga speciális zászlóselelem, felülete 162 négyzetméter,

súlya 17 kilogramm, ereszkedés közben pedig egy 15,5 kilós súly feszíti ki. A hozzávaló tokot és tartóegységeket az ejtőernyőzésben használt anyagokból készítettük. Ahhoz viszont, hogy egy ilyen hatalmas, súlyos tárggyal valaki kétezer méter magasból kiugorjon egy helikopterből, a légügyi hatóságnak is hozzá kellett járulnia. Az engedélyezéshez bekérték a zászló teljes dokumentációját: a tervrajzait, gyártási folyamatának a leírását, a minőségbiztosítást, és készítenünk kellett hozzá egy kezelési utasítást is, amely többek közt a hajtogatása és nyitása lépéseit, valamint az ernyőre történő felcsatolásának és kioldásának lehetőségeit is tartalmazza. Miután minden dokumentumot elfogadtak, engedélyt kaptunk öt kísérleti ugrásra, amelyből kettőt vészleoldással kellett végrehajtanunk. A levegőben is minden tökéletesen működött, a zászló típusának a meghatározása viszont komoly fejtörést okozott. Fogalmunk sem volt róla, hogy milyen nevet lehet adni egy lobogónak. A hatóság egyik munkatársa oldotta meg a problémát: a zászlót Endre01 néven vette lajstromba – meséli a főtörzsőrmester.

Kollár Gábor százados, a szolnoki helikopterbázis speciális ejtőernyős kiképzőcsoportjának parancsnoka, a nemzeti ejtőernyős válogatott tagja, tizenöt éves korában ugrott először, azóta pedig 6853 alkalommal ismételt. Ugrott már 5000 méter magasságról és zuhant negyvenegy főből álló alakzat tagjaként is. Jó pár évvel ezelőtt, az augusztus 20-i vízi parádén, kupola formaugrás közben összeakadt a társával és le kellett oldania a főernyőjét – ezer méter magasan csüngött háromszög alakú mentőernyőjén Budapest belvárosa felett. Nagy nehézségek árán sikerült elmanővereznie magát a Dunáig, a parttól úgy öt méterre csobbant a vízbe. Az egyik legemlékezetesebb nemzetközi versenye is a vízhez kötődik, pontosabban egy svájci szigetecskéhez: a rendezők egy nudistatelep kellős közepére helyezték a célt.

Kollár százados idén nem tudott elmenni a válogatottal Rijekába, s a következő bajnoki fordulókön sem vesz majd részt: május 15-én eltörte a lábát. Kalocsán, a szülei házában lépcsőjén ment lefelé, amikor a harmadik és negyedik lépcsőfok közt megbotlott; pünkösöd hétfőjén operálták a kalocsai kórház baleseti sebészeten. A gipsztől június 27-én szabadult meg.

Kollár Gábor százados

Szabadidejüket legszívesebben sportolással töltik a kiképzőcsoport tagjai. Nem nehéz kitalálni, hogy milyen sportot űznek: ejtőernyőznek. A Magyar Honvédség ejtőernyős válogatottjának – amely egyben a magyar nemzeti válogatott is – a gerincét ugyanis a csoport katonái alkotják. Kirobbanó formában rajtoltak az Ejtőernyős Célba Ugró Világkupa (Parachute World Cup Series – PARAWCS) idei versenysorozatának első fordulóján. A Hirschler

Gábor, Varga Tamás zászlósok, Gál Szabolcs őrmester, Asztalos István önkéntes műveleti tartalékos szakaszvezető és az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázison szolgáló Bánszki Tamás százados alkotta gárda tizennégy ország százhat versenyzőjének adott ugróleckét június 10–12. közt a horvátországi Rijekában. HUNGARY CISM elnevezésű csapatuk az első helyen végzett, egyéniben pedig – két hibaponttal – Bánszki százados diadalmaskodott.

A PARAWCS második fordulóján, a szlovéniai Bledben pedig válogatottunk az 5. helyen zárt – a világkupa következő versenye Németországban lesz. Magazinunk megjelenésekor pedig a fiúk már az oroszországi Kubinka felé tartottak, a július 17-én kezdődő 40. Katonai Ejtőernyős Világbajnokságon vesznek részt.

– A célba ugró versenyeken 1000 méter magasságból indulnak a sportolók, az ernyőiknek 600 méteren már nyitva kell lenniük. A cél egy két centiméteres kör, ennek az érintése számít a legjobb eredménynek. Akinek viszont ez nem sikerül, a célkörtől mért távolságtól függően büntetőpontokat kap. Mivel centimétereken múlik az eredmény, egy rafinált trükköt is alkalmaznak a versenyzők: kihegyezik a cipőik sarkát, hogy a lehető legpontosabban tudják eltalálni a célterület közepét. Amerikai gyártmányú Parafoil-2000-es ernyőkkel ugranak, valamennyi a honvédség tulajdona, kimondottan a válogatott részére vásárolták. A világkupa fordulón minden résztvevőnek tíz ugrást kell végrehajtania, a rangsort pedig a pontok összesítésével állapítják meg – ismertette az alapvető szabályokat Gál Lajos, a nemzeti csapat technikai vezetője, akinek Szabolcs fia szintén tagja a válogatottnak.

Soft Caps 2016

NÉGY NAP, NÉGY NEMZET, HAT HELYSZÍN, TIZENKÉT EGYÜTTMŰKÖDŐ CIVIL SZERVEZET, HARMINCKILENC GYAKORLÓ, NEGYVENEGY BIZTOSÍTÓ KATONA ÉS HATVANÖT INCIDENS – EGY HAGYOMÁNYTEREMTŐ CÉLLAL RENDEZETT GYAKORLAT TÁVIRATI STÍLUSBAN ÉS SZÁMOKBAN. A MAGYAR HONVÉDSÉG CIVIL-KATONAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉS LÉLEKTANI MŰVELETI KÖZPONT (MH CKELMK) 2016. JÚNIUS 20-24. KÖZÖTT SZERVEZTE MEG ELSŐ NEMZETKÖZI CIMIC ÉS PSYOPS NEM-KINETIKUS HARCÁSZATI GYAKORLATÁT A CSOBÁNKAI KIKÉPZŐBÁZISON.

VÁLSÁGKEZELŐK

A 21. századi válságok kezelése széles körű eszközrendszerrel igényel. A klasszikus tüzérré és manőverekre épülő kinetikus (vagyis katonai erőket, eszközöket mozgató) hadviselési módszerek nemcsak kiegészülnek, hanem sok esetben kiválthatók nem-kinetikus képességekkel, mint a CIMIC (civil-katonai együttműködés), a PSYOPS (lélektani műveletek) vagy az INFOOPS (információs műveletek). Így a modern hadviselés fontos alkotóeleme a civil-katonai együttműködés, a lélektani és információs hadviselés. A NATO 2000. évi haderő-fejlesztési célkitű-

zései között szerepelt, hogy a Magyar Honvédségben is jelenjenek meg a fent említett képességek. 2003. július 1. óta a CIMIC szakmai feladatait a húsztől létrejött MH Civil-katonai Együttműködési Központ látta el. 2004-ben a feladatrendszer kibővült a lélektani műveletekkel, 2013-ban pedig már az információs műveletekkel is.

A Magyar Honvédség egyik legfiatalabb alakulatáról beszélünk, amely alacsony rendszeresített létszáma (92 fő) és zsenge kora ellenére tucatnyi komoly hazai, illetve nemzetközi feladatban és gyakorlaton bizonyított

már. A központ állománya – Magyarország NATO-, illetve európai uniós vállalásainak megfelelően – folyamatosan, egyszerre több nemzetközi kötelékben, misszióban teljesít készenléti szolgálatot. A teljesség igénye nélkül: a NATO számára felajánlott Különleges Műveleti Osztásban, az MH Zászlóalj Harccsoportban, a NATO Reagáló Erőben, és az EU Harccsoportban. Mindezek mellett 2016. január 1. és június 30. között a V4 EU Harccsoport részeként, a nem-kinetikus terület készenléti feladatait – magyarországi vezető nemzeti szerepkörrel – az MH CKELMK látta el.

A központ szakemberei a készenléti szolgálatok ellátása, valamint a missziós szerepvállalásokból adódó feladatok teljesítése mellett az év nagy részében más alakulatok gyakorlatainak valós biztosításában és a missziókba indulók felkészítésében vesznek részt. Nem túlzás azt mondani, hogy hazai területen nincs olyan kiemelt gyakorlat, amelyen az MH CKELMK ne működne közre, és olyan misszióba készülő katona sincs, akit e tekintetben nem a központ szakemberei készítenének fel.

Fiatalkatonai szervezet lévén, a központ évről évre állít maga elé új kihívásokat, és ez tavaly sem volt másképp. Látva az idején megnövekedett készenléti szolgálatokat, valamint a részvételek számát a hazai és a nemzetközi gyakorlatokon, úgy döntöttek: érettek már arra, hogy saját állományukat az eddigiektől eltérő módon, nemzetközi környezetet kialakítva, önálló gyakorlat keretein belül készítsék fel a rájuk váró szakmai feladatokra.

A Soft Caps 2016 az alakulat tizenhárom éves történetének első önálló nemzetközi nem-kinetikus gyakorlata, amelyen Szlovákia, Csehország és az Amerikai Egyesült Államok katonái is részt vettek. Emellett az USA Európában települt erőinek Civil Affairs (a CIMIC megfelelője) és Military Information Support Operations (a PSYOPS megfelelője)

csoporthoz, mint megfigyelők voltak jelen.

A négynapos gyakorlat elsődleges célja volt a résztvevők elméleti szakmai ismereteinek és tapasztalatainak, többnemzeti csoportokban és valós civil környezetben történő, készség-szintű gyakoroltatása, kiemelt figyel-

met fordítva a két képesség (CIMIC és PSYOPS) harcászati szintű koordinációjára. Egyúttal kitűnő alkalom nyílt arra is, hogy az MH CKELMK állománya fejlessze angol nyelvismereti szintjét, valamint sor került a mobil nyomda gyakorlati körülmények közötti tesztelésére is.

A gyakorlat forgatókönyve szerint két fiktív afrikai ország etnikai konfliktusba keveredik. Tytan egy keresztény közép-afrikai ország, félig-meddig demokratikus berendezkedéssel; nyugati szomszédja a muszlim vallású, diktatórikus Kamon. Az ENSZ felkérte és felhatalmazta a NATO-t egy ideiglenes katonai alakulat felállítására és Tytanba küldésére NIMFOR néven. A NIMFOR parancsnoka egy nem-kinetikus egyseget különített ki NIMFOR TASK FORCE néven, és Tori Pocket járásba (a valóságban Szentendre járás) vezényelte, a helyzet kezelésére. Az elsődleges gyakorló állomány egy zászlóalj szintű alkalmi kötelék CIMIC és PSYOPS végrehajtó elemeiként végeztek feladatokat, többnemzeti csoportosításban, szaktechnikai eszközök felhasználásával. A TASK FORCE 4 taktikai CIMIC-csoporttal és 3 taktikai PSYOPS-csoporttal rendelkezett. Feladatuk a helyi civil környezet értékelése, a kapcsolatfelvétel és az együttműködés kialakítása volt a helyi közigazgatási szervekkel, a járásba települő nemzetközi, kormányzati, és nem-

kormányzati szervezetekkel, az előre jelzett menekültáradat kezelése érdekében.

A zászlóaljparancsnok döntéshozatalát befolyásolta egy fiktív helyi napilap a „Pilis Daily News”, amelyet az MH CKELMK termékfejlesztő és előállító csoportja készített minden egyes gyakorlati napon, a háttértámogatásként funkcionáló mobil nyomdában. A PSYOPS-csoportok egyik feladata volt, hogy figyeljék a helyi és a közösségi médiát, és abból olyan értékelő elemzéseket készítsenek, amelyek rövid és hosszú távon potenciálisan hatással lehetnek az alegység tevékenységére a térségben.

A kialakult krízishelyzet kezelése érdekében a NIMFOR nem-kinetikus részlegének CIMIC-törzstisztjei tárgyaltak a helyi közigazgatási vezetőkkel és a segítségnyújtó szervezetek képviselőivel; őket a Magyar Vöröskereszt, a Baptista Szeretetszolgálat

civil szervezetek) vettek részt a feladatban. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem hét biztonság- és védelempolitikai szakos hallgatója pedig alájátszóként és tolmácsként működött közre. Négy nap alatt a négy nemzet résztvevőinek hat különböző helyszínen, hatvanöt incidensben kellett helytállniuk. Ami azért egyedülálló, mert ennyi esemény a valóságban két-három hét leforgása alatt történik. Így a katonáknak különböző és sokszor embert próbáló szituációkban kellett bizonyítaniuk. A gyakorlat alatt több olyan helyzet is volt, amikor az összekötő csoportokat támadás érte; az ehhez szükséges ellenérőt az MH CKELMK saját állományából, az amerikai fél közreműködésével biztosította.

Az incidensek során a katonáknak arra is lehetőségük nyílt, hogy gyakorolják a tárgyalástechnikai, tolmácskezelési módszereket, a

és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának képviselői alakították a gyakorlaton, amely egyébként több szempontból is egyedülállónak mondható.

Az előkészítő munka során az egyik legnagyobb kihívást az jelentette, hogy Csobánka település 20 kilométeres vonzáskörzetéből minél több civil szereplőt (polgármestereket, jegyzőket, társ fegyveres szervek vezetőit) vonjanak be annak érdekében, hogy a résztvevők élethű körülmények között gyakorolhassák szakmai feladataikat. Tizenkét különböző szervezet (önkormányzatok, katasztrófa- és rendvédelmi szervek, HM Védelmi Hivatal és

kapcsolattartást a kulcsvezetőkkel, valamint a harcászati erők megóvását (Force Protection) is. Szilágyi Csaba ezredes, központparancsnok megnyitó és záróbeszédében is hangsúlyozta, hogy az idej gyakorlattal hagyományt kívánnak teremteni, és ezután minden évben szeretnék megrendezni a nemzetközi gyakorlatot, egyre több szövetséges partner bevonásával. A tervek között szerepel az olaszországi székhelyű Többnemzeti CIMIC Csoport (Multinational CIMIC Group) szponzor nemzeteinek, valamint az Európai Védelmi Együttműködési Kezdeményezés tagállamainak meghívása is.

Új eszközökkel az új fenyegetések ellen

A MAGYAR HONVÉDSÉG 2016-RA MEGHATÁROZOTT, KIEMELT FELADATA AZ ESZKÖZPARK ÉS A KATONÁK EGYÉNI FELSZERELÉSÉNEK, FEGYVERZETÉNEK FEJLESZTÉSE. A FOLYAMAT EGYIK FONTOS ÁLLOMÁSAKÉNT JÚNIUS 15-ÉN AZ MH 2. KÜLÖNLEGES RENDELTETÉSŰ EZRED ÚJ FEGYVERZETI ÉS EGYÉNI FELSZERELÉSI ESZKÖZÖKET, MÍG AZ MH 86. SZOLNOK HELIKOPTERBÁZIS KÉT KIKÉPZŐHELIKOPTERT KAPOTT.

FEGYVERBARÁTSÁG

Új szakaszába lépett az amerikai és a magyar különleges erők együttműködése. A szolnoki Ittebei Kiss József Hadnagy Helikopterbázison dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese és Mark C. Schwartz vezérőrnagy, az Amerikai Egyesült Államok Európai Különleges Művelti Parancsnokságának (SOCEUR) parancsnoka írta alá azt a megállapodást, amely az eddig is kiváló kooperációt foglalja rugalmas és hatékony jogi keretbe. Az eseményen, amelyen részt vett dr. Simicskó István honvédelmi miniszter és dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke is, elhangzott: a Magyar Honvédség és a Honvédelmi Minisztéri-

um minden belföldi és – szövetségi státusából adódóan – külföldi lehetőséget felhasznál annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabban tudja fejleszteni eszközparkját, valamint katonáinak egyéni fegyverzetét, felszerelését. Az Amerikai Egyesült Államok mindig is kiemelt partnerként tekintett hazánkra, s egyik legfontosabb támogatónk a szükséges eszközök, továbbá a kellő képzési szint elérésében.

Dr. Orosz Zoltán altábornagy a megállapodás aláírásakor a világban zajló új biztonsági fenyegetésekkel indokolta a fejlesztés szükségességét. Rámutatott, hogy a terrorizmus, mint globális jelenség olyan veszélyt jelent, amelyre a magyar katonáknak is fel kell készülniük. Ennek érdekében született tíz esztendővel ezelőtt

elhatározás arról, hogy a Magyar Honvédség rendelkezzen különleges képességekkel, legyen képes rugalmasan, illetve hatékonyan reagálni a váratlan és különleges harcmodort igénylő helyzetekre. Az Amerikai Egyesült Államok hadereje e törekvést az első lépésektől kezdve segítette a gyakorlatban is – eszközökkel és kiképzéssel támogatva a kezdeményezést. A hozzájárulás elsősorban a magyar különleges műveleti erők képességét érintette és érinti: az elkövetkezendő években az USA továbbra is mindenben Magyarország segítségére lesz a folyamatos fejlesztés érdekében.

– A támogatás ugyanakkor korántsem egyoldalú. A magyar szerepvállalás a szövetségi rendszerben legmarkánsabban a missziós műveleti területen, például Afganisztánban mutatkozott meg, ahol többek között Sándor Tamás ezredes, az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred

parancsnoka és katonái (a szövetségesek értékelése szerint is) kiválóan bizonyítottak – mondta a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese.

Dr. Simicskó István az együttműködési megállapodás kapcsán a megnövekedett védelmi képességeket hangsúlyozta. A honvédelmi miniszter beszédében elmondta, hogy a honvédségi fejlesztések célja a magyar emberek és határok biztonságának garantálása.

– Új típusú veszélyek fenyegetnek bennünket. A most átadott eszközök, mesterlövészpuskák, egyéni felszerelések és a mobil vezetési pont a megváltozott feladatok ellátásában segítik a honvédséget. A terrorizmus miatt szükség van arra, hogy a magyar katonák garantálni tudják a polgárok biztonságát. A különleges műveleti képesség kulcsfontosságú az ilyen új típusú küzdelemben. Reméljük, itthon soha nem kell alkalmazni terroristák ellen, de jobb, ha felkészülünk – mondta a miniszter, hangsúlyozva: az, hogy a Magyar Honvédség idáig eljuthatott, nagyban köszönhető az amerikai szövetséges anyagi, képzési és eszközökben megnyilvánuló támogatásának.

Simicskó István kiemelte, hogy az alaptörvény módosítása új feladatrendszerrel bővíti a Magyar Honvédség képességeit és lehetőségeit. Szükség van arra, hogy a katonák segítsék a rendőrséget a biztonság garantálásában. A törvénynek érvényt szerezni azonban csak folyamatos fejlesztésekkel lehet, éppen ezért a tervek szerint 2026-ig évente a GDP 0,1 százalékaival szeretnék növelni a védelmi kiadásokra szánt költségvetési keretet.

Ez az én utam

CÍVIS MINTA

EGY TIZENHÉT ÉVES DIÁK ÉVEK ÓTA SOROZATBAN NYERI EL AZ ÖSZTÖNDÍJAKAT, A SPORT- ÉS TANULMÁNYI CÍMEKET, S MIND FIZIKAI, MIND SZELLEMI TELJESÍTMÉNYÉT PÉLDAKÉNT EMLEGETIK TANÁRAI. CSERNÁK MARTINT, A DEBRECENI KRATOCHVIL KÁROLY HONVÉD KÖZÉPISKOLA ÉS KOLLÉGIUM NÖVENDÉKÉT A JELEK SZERINT NEM LEHET TÚLTERHELNI.

Kétszer nyerte el a Béri Balogh Ádám, ötször a Lippai Balázs ösztöndíjat. Győzött már a pákozdi honvédelmi öttusabajnokságon, de kétszer állt a dobogó tetején a Honvédelmi Minisztérium által meghirdetett országos haditornaverseny bajnokaként is. Tavaly a Magyarország Jó tanulója – Jó sportolója címet nyerte el, a kilencedik, a

tizedik és a tizenegyedik évfolyamot úgy végezte el kitűnő osztályzatokkal, hogy mellette iskolán kívüli edzésekre járt. Csernák Martin 2013 szeptembere óta növendéke az ország egyetlen katonai középiskolájának, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégiumnak. A „Miért éppen a Kratochvil?” kérdésre a diák log kus,de összetett á laszt ad:

– Édesapám az MH 86. Szolnok Helikopterbázison szolgál speciális reptéri tűzoltóként. Tőle tanultam az elszántságot és az elhivatottságot. Már kiskoromban is sokat voltam a laktanyában. Nyolcadikban egy darabig gondolkodtam, merre tovább, aztán hirtelen mindennél világosabban éreztem: nekem ezt kell csinálnom, ez az én utam. A Kratochvil

mellett szolt a sport is, ami mindig az életem része volt. Már alsó tagozatban fociztam, aztán atlétikával foglalkoztam, majd jött az aikido, a kajak-kenu, két éve pedig a thai box. Szükségem van a fizikai leterhelésre, és tudtam, hogy olyan iskolát kell választanom, ahol megkapom azt. Debrecenben megtaláltam a számításomat, sőt, a kötelező sport mellett önszorgalomból is edzek, hetente kétszer pedig kijárok edzésre a kollégiumból – sorolta a diák.

Pedig a bentlakásos honvéd középiskola nem éppen laza napi-rendjéről híres. Ébresztő hatkor, tíz percre rá sorakozó az épület előtt. A torna után reggeli, körlet szemle, és csak ezután kezdődik a tanítás. Háromnegyed háromtól 16 óráig

szabadidő vagy kötelező katonai foglalkozás, például fegyverzet-technika. Este hatig szilencium (ez Martinra nézve nem kötelező, mivel 4,5-ös átlag felett mentesülnek a diákok a kötelező délutáni tanulás alól, ilyenkor tud kijárni edzésre), utána sorakozó, vacsora, kilenckor már körlet szemle és takarodó. A diák kihasznál minden alkalmat, hogy sportolhasson: a konditermek este hétkor nyitnak, ő pedig él a lehetőséggel.

A kezdet persze mindig nehéz; Martinnak is volt mit megszoknia az első hetekben. Például a középiskola elektronikai oktatását. A Kratochvil elődje a Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium volt, a képzésre pedig most is óriási hangsúlyt fektet az intézmény. Ahogyan a diák fogalmazott, a reáltárgyak nem állnak igazán közel hozzá, de „tudta orvosolni”.

– A másik, amit meg kellett szoknom, az a család távolléte. Még nem voltam huzamosabb ideig egyedül, így ebbe bele kellett rázódnom. Az eddig elért eredményeimben kiemelkedő szerepet játszott a háttér. Olyan család áll mögöttem, amely mindig megkövetelte, hogy tanuljak. Ezt hetedikétől vettem nagyon komolyan, mára pedig már annyi-

ra kialakult a tanulási módszerem, hogy szinte rutinból megy – mondta Csernák Martin.

Rutin vagy sem, a debreceni diák eredményei országos viszonylatban is kiemelkedőnek számítanak. Bár ilyen célok elérése mellett óhatatlanul fennáll a veszélye, hogy a továbbiakban környezete már természetesnek veszi a magas színvonalat, Martin nem aggódik emiatt. Mint mondta, elsősorban önmagának szeretne bizonyítani.

– Erős megfelelési vágy dolgozik bennem. Volt egy szint, aminek elérését célként tűztem ki magam elé. Ha már sikerült idáig eljutni, hajtok tovább.

S hogy melyek a diák tervei a jövőt illetően?

– A Nemzeti Közzolgálati Egyetem az egyértelmű és egyetlen cél. Katonatisztként képzelem el a jövőmet. Régebben felderítő vagy lövész szerettem volna lenni, de mivel szemüveges vagyok, ez nem fog sikerülni. Így tanulmányaim folytatását a logisztika vonalán képzelem el.

A növendék a debreceni intézmény kapcsán a lehetőségeket és az érték közvetítést hangsúlyozta:

– Itt tanultam meg igazán, mi a kitartás, a bajtársiasság, a szakmai alázat. A honvéd középiskola lehetőséget biztosított, hogy a lehető legjobbat hozzam ki magamból. Remek döntés volt, hogy ide felvételiztem annak idején.

Az iskola biztosítja a megfelelő körülményeket, de az első lépést a diáknak kell megtenni, s munkájával igazolni a befektetett energiát. Az egyenlő bánásmód elsődleges szempont, mindenki azonos feltételekkel kezdi meg a tanulmányait, és az idő dönti el, hogy a kapott támogatást ki milyen szinten tudja kamatoztatni. Csernák Martin élt a lehetőséggel, s ez nemcsak a saját, de az iskola szempontjából is kiemelten fontos. Egy fiatal intézmény első esztendeiben szükség van olyan mintateljesítményekre, mint az övé. Az iskola fontossága, a Honvédelmi Minisztérium alapító szándéka, s nem utolsó sorban a fiatalok katonai nevelésének rendszere nyer világos, mindenki számára érthető létjogosultságot általa.

Robotok földön, égen, tengeren

FÉMHARCOSOK

KAMASZKOROM EGYIK KEDVENC FILMJE VOLT AZ 1984-ES TERMINÁTOR. ARNOLD SCHWARZENEGGER IZMAI MELLETT AZ IGAZI ÚJDONSÁGOT AZ A JÖVŐKÉP JELENTETTE, AMELYET A KÍMÉLETLEN GÉPHARCOS KÉPVISELT. NOS, HA A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA MÉG NEM IS ÁLL ILYEN MAGAS FOKON, DE A TÖBBÉ-KEVÉSBÉ ÖNÁLLÓAN MŰKÖDŐ KATONAI RENDSZEREK, ROBOTOK MÁR MINDENNAPJAINK RÉSZEI.

SAFFIR, a leendő szupertűzoltó.

A háborús hadszíntereken ma már megszokott eszköz a levegőben felderítő vagy csapásmérő feladatot végző, távolról irányított repülőgép, vagy éppen az improvizált robbanótestet semlegesítő tűzszerész-robot látványa. A tervezők számítógépein és a kísérleti telepeken azonban mostanság az új generációs harci robotok készülődnek a csataterre. Ha nem is két lábon járó T-800-as modellek (egy ilyen Schwarzenegger „bőrbe bújít” a film kedvéért), de lánctalpas vagy gumikerekes, mind nagyobb hatótávolságú, egyre okosabb rendszerek állnak majd hadrendbe.

Négy lábú hordárrobot az amerikai tengerészgyalogság szolgálatában.

Az Egyesült Államok mellett Kína és Oroszország foglalkozik a legkomolyabban a katonai célra alkotott robotok fejlesztésével. Az orosz hadsereg 2014 óta rendelkezik kifejezetten ezt a területet kutató laboratóriummal, s a szakértők szerint néhány eszköz hamarosan meg is jelenhet a komoly modernizáción áteső hadsereg arzenáljában. A nukleáris robbanófejekkel felszerelt interkon-

Sharp Claw, a sokrétű kínai.

A Bell 407-ből átalakított MQ-8C.

Uran-6 akció közben.

tinentális ballisztikus rakétákat rejtő rakétasilók körül kialakított „steril területet” például olcsóbb és egyszerűbb lesz ellenőrizni olyan autonóm módon mozgó és működő járművekkel, amelyek a megfelelő felderítőrendszerek (nappal és éjjel is „látó” kamerák, hangérzékelők, milliméteres hullámhosszon működő radarok) segítségével felderítik és követik a behatolókat. Ezek mellett fegyverek, géppuskák vagy gránátvetők is elférnek majd a járműveken, így a tűzharc is megvívható távirányítással. A tervek szerint az első „robotörök” már 2017–18-ban hadrendbe állhatnak.

Egy másik út a robotizálásra a már meglévő járművek, repülőgépek átépítése autonóm működésűre. Az amerikai haditengerészet sikerrel alkalmazza az MQ-8C távolról irányított helikoptert, ami nem más, mint a jól bevált Bell 407-es helikopter ember nélküli változata. A kisebb hadihajók-

ról is üzemeltethető helikopter tökéletes felderítőplatform, s akár 11 órán keresztül képes a levegőben maradni. Ami a járműveket illeti, Oroszország e területen is gőzerővel fejleszt. Érdekes megoldás a BMP-3 gyalogsági harcjármű átépítése: a kezelők helyére számítógépek kerültek, amelyek

a járművet és az Epoch távirányítású tornyot vezérlik. A tüzérré nem lehet panasz: a 30 milliméter űrméretű 2A42 gépágyú és a négy 9M113 Kornet-EM irányított páncéltörő rakéta megfelelő csapásmérő erő.

A katonák és a civilek számára egyaránt óriási veszélyt jelentenek az aknák vagy az elrejtett improvizált robbanószerkezetek. Nem véletlen, hogy a tüzserészek és a műszaki alakulatok a katonai robotok, a távirányítású aknamentesítő járművek legnépszerűbb felhasználóinak számítanak. Az orosz Uran-6 tüzserész-robot egészen biztosan nem a szépségével fog hódítani: a horvát MV-4 Dok-Ing rendszer orosz továbbfejlesztése kifejezetten nagyméretű, lánctalpas alvázon elhelyezkedő aknamentesítő rendszer, s a hivatalos információk szerint 60 kilogrammos robbanótestekkel is elbánik. A járművet a szíriai Palmürában is beveti az orosz hadsereg, ahol az Iszlám Állam terroristái által elrejtett robbanószerkezeteket semlegesítik vele. A tervek szerint még hónapokon keresztül dolgoznak majd az UNESCO világörökség részét képező óvárosban, illetve az egész településen az Uran-6-osok és kezelőik.

Kína 2014-ben mutatott be egy érdekes fejlesztést, a Sharp Claw-rendszert. A „hordozó” egy 6×6-os,

A BMP-3-asból is született „robotváltozat”.

Tengeralattjárókra vadászik majd az ACTUV.

gumikerekes, könnyű páncélozott te-repjáró jármű, amely önállóan képes megközelíteni a számára kijelölt mű-veleti területet. A jármű rakfelületéről, egy leengedhető hátsó rámpán gördül-het le a gumilánctalpas Sharp Claw 1 robotjármű, amely saját elektrooptikai felderítőrendszerei mellett egy 7,62 milliméteres géppuskával is rendel-kezik. Bár az apróska, 70 centiméter hosszú és 60 centiméter magas lánctalpas rendszer önvezérlő, a géppuska használatához szükséges az ember. A hordozójárművet még egy helyből fel-és leszállni képes, kis hatótávolságú quadcopterrel is ellátták a tervezők, így a kínai rendszer egy időben képes a földön és a levegőben is felderítési feladatokat végrehajtani.

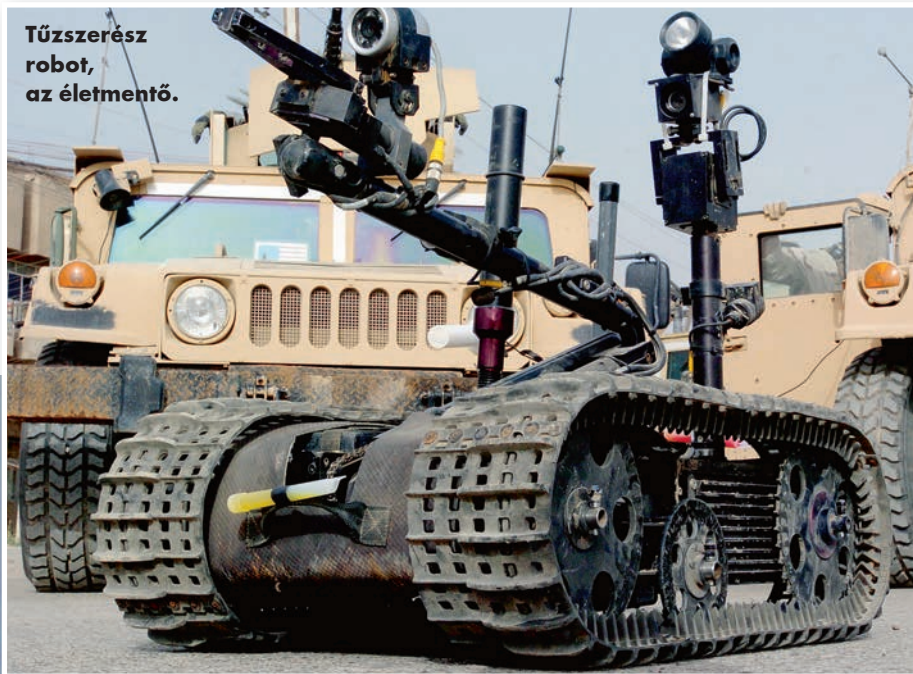
A közeli jövőben a tengerek, az óceánok is az autonóm módon mű-ködő rendszerek szinterei lehetnek. A haditengerészet ugyanis „ember-

igényes”. Akár a tengeralattjárókra, akár a legkisebb, parttól távoli mű-veletekre már alkalmas korvettekre gondolunk, több tucat tengerész szükséges egy hagyományos kiala-kítású, felfegyverzett hadihajó mű-ködtetéséhez. Az első, már komolyan is vehető „robotizált” úszóegység nemrég kezdte meg a teszthajózási feladatokat az amerikai haditenge-részetnél. Igaz, elővigyázatosságból először még tengerészekkel a fedél-zetén üzemel, de már önállóan mű-ködve, az emberek csak megfigyelői feladatokat látnak el. Az ACTUV nagy stabilitást biztosító, trimarán (háromtörzsű) kialakítású hadihajó, amelynek feladata a tengeralattjáró-vadászat lesz. Mivel mind Kína, mind Oroszország egyre nagyobb hangsúlyt fektet a hagyományos és nukleáris meghajtású tengeralattjárók számának növelésére, valamit ten-

A hajókat fenyegető legnagyobb veszélyek egyike a tűz. A szűk belső terek, a mindenhol ott lévő fedélzeti rendszerek, eszközök, a menekülési lehetőségek korlátozott volta miatt – legyen szó gigászi méretű repülőgép-hordozóról vagy apró aknakereső hajóról – minden hajóskapitány rém-álma a tűz a fedélzeten. Nem vélet-len, hogy a tengerészek folyamatosan gyakorolják a tűzoltás, a kármentesí-tés feladatait. Ehhez hamarosan akár robotok is csatlakozhatnak majd, hiszen az amerikai haditengerészet kutatóintézete egy olyan „szupertűz-oltó” fejlesztési programján dolgo-zik, amely pont erre a feladatra és környezetre lesz optimalizálva. A hajófedélzeti autonóm tűzoltórobot (SAFFiR) nemcsak ismeri és önálló-an alkalmazza majd a szükséges tűz-oltási, kármentési módszereket, esz-közöket, de képes lesz arra is, hogy értelmezze és végrehajtsa a tengerész tűzoltók szóbeli parancsait, kövesse mozdulataikat. A fémtestű lánglovag természetesen jobban bírja majd a hőhatásokat, nem fárad el, mint a hő-ségben a nehéz védőfelszerelés alatt görnyedező ember, és persze nem zavarják a mérges gázok, gőzök sem. A mérnökök számára komoly kihí-vást jelent a tenger hullámozása miatt mozgó hajó szűk belső tereiben, fo-lyosóin a konstrukciók egyensúlyozó és tájékozódó képességének kialakí-tása.

A víz alatt már hagyománya van az önálló, manőverezésre és feladat-végrehajtásra alkalmas apró robot-tengeralattjárók alkalmazásának. Legyen szó aknakutatásról, a ten-gerfenék feltérképezéséről, a vízben lévő roncsok felderítéséről, a nagy tengeralatti nyomásnak ellenálló, okos mini bűvárhajók munkája ma már több ország haditengerészetét és parti őrségét is segíti. Az ilyen robot-hajóknak kulcsszerep jut a tengerek felett katasztrófát szenvedett repülő-gépek maradványainak felderítésé-ben, a fedélzeti hang- és adatrögzítő berendezések („fekete dobozok”) megtalálásában és kiemelésében. Sőt, Svédország és Norvégia komolyan fontolgatja, hogy hosszú tengerpart-jait víz alatt dolgozó robothajókkal védi meg a kíváncsi orosz tenger-alattjáróktól.

Tűzszerező robot, az életmentő.

nie kellett az Egyesült Államoknak is. Az autonóm módon működő, de fel nem fegyverzett kishajókkal a ter-vek szerint a fontos tengerszakaszok megfigyelését végzik majd. Ha egy ACTUV tengeralattjárót talál, akkor követni kezdi és szükség esetén a leg-közelebbi, már tengeralattjárók elleni fegyverzettel felszerelt, ember vezet-te hadihajó vagy nagy hatótávolságú P-8A Poseidon repülőgép is beszáll-hat a víz alatti ellenfél megfigyelésé-be, vagy akár semlegesítésébe.

Lánctalpas rodeó és fegyverropogás

IDŐUTAZÁS

IDÉN HARMADIK ALKALOMMAL RENDEZTÉK MEG A HMFEST ELNEVEZÉSŰ PROGRAMOT, AZAZ A NEMZETKÖZI HADIKULTÚRA ÉS MILITARY FESZTIVÁLT. A KUNSZÁLLÁSI SOMOGYI LOVAS SZABADIDŐKÖZPONTBAN SZÁMOS KORSZAK HADSEREGE ELEVENEDETT MEG A NÉZŐK LEGNAGYOBB ÖRÖMÉRE.

A júniusban megtartott rendezvény legfőbb célja volt, hogy megemlékezzen azokról, akik a múltban, a katonai szolgálatuk során elismerést kiváltó módon helytálltak. Ahogy a HMFest mottója is tartja, jelen volt „minden, ami hadijáték, minden, ami hadi hagyomány és minden, ami military.” A katonai hagyományőrök a sátor-táborok felállításakor is szem előtt tartották a korthűséget, így a nézők egy valóságos időutazáson vehettek részt ezeket mustrálva.

Hatalmas sikert arattak a 20. század különböző korszakaiból származó, teljesen restaurált katonai

járművek, amelyeket felvonulásuk után közelebről is szemügyre vehettek az érdeklődők. A bátrabbak fel is mászhattak a különböző páncélosokra, és a fedélzetükön off road túrára indulhattak.

A szárazföldi harcjárművek mellett egy igazi különlegesség is fogadta a látogatókat: Az Ég Katonái Hagyományőrző Egyesület és a keceli Pintér Művek által közösen restaurált MiG-15-ös. A 061-es oldalszámú repülőgép a Magyar Néphadseregben szolgált, pilótája a szolgálat közben, 1956. január 21-én, 25 évesen elhunyt Magyar Sándor főhadnagy volt.

A rendezvényen természetesen a Magyar Honvédség is képviseltette

magát. A megnyitón Kun Szabó István vezérőrnagy, miniszteri biztos a fővédnök dr. Simicskó István honvédelmi miniszter nevében köszöntötte a résztvevőket és a közönséget. Pillanatokkal később feltűnt az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis egyik JAS-39 Gripen vadászgépe, hogy áthúzással üdvözlje a rendezvényen összegyűlteket.

Mindezek után a HMFest főszervezője, Kovács Imre, Kunszállás polgármestere átadta Vanyur Tibor ezredesnek, az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság parancsnokának azt a dokumentumot, amelyben önkéntes műveleti tartalékosai szolgálatra jelentkezett.

Vanyur ezredes kecskeméti kollégái, a Bács-Kiskun megyei 1. katonai igazgatási és érdekvédelmi iroda

szakemberei pedig készséggel fogadták a honvédség iránt érdeklődők kérdéseit.

Összeköt a hivatás és a hobbi

KATONÁK KÉT KERÉK

A MOTOROZÁSÉRT RAJONGÓ KATONÁK ORSZÁGOS ÖSSZEFOGÁSÁNAK MEGTEREMTÉSÉN FÁRADOZIK A SZENTESI HUSZÁROK TÚRAMOTOROS SZAKOSZTÁLYA. HASONLÓ CÉLLAL ALAKULT A KATONA MOTOROS SPORTEGYESÜLET IS. A KÉT SZERVEZET KAPCSOLATA BARÁTI, IDÉN KÖZÖSEN RENDEZNEK EGY MOTOROS TALÁLKOZÓT AUGUSZTUS ELEJÉN, SZENTESEEN.

Dr. Kállai Ernő
őrnagy

EN

Országos motoros amatőr ügyességi versenyt szerveznek augusztus 6-án a Szentesi Huszárok. A Honvéd Rákóczi Sportegyesület keretében működő túramotoros szakosztályt az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrednél szolgáló tizenöt katona alapította.

– Fekete István önkéntes művelti tartalékos százados vetette fel 2013-ban, hogy össze kellene fog-

niuk a helyőrség motorosainak. Az ezred kiképzési főnökségén töltötte akkor kéthónapos katonai szolgálatát, s felfigyelt arra, hogy milyen sok kollégánk jár dolgozni motorkeréppárral. Szerveztünk egy beszélge-

tést az érintettekkel, és tizenötön ott helyben meg is alapítottuk a motoros klubunkat. Működésünk jogi alapjait a Honvéd Rákóczi SE segítségével sikerült megteremtünk: létrehozták a túramotoros szakosztályt. Az egyesület alapszabályának módosítását 2014 első negyedévében jegyezte be a Csongrád Megyei Bíróság. Ahhoz viszont, hogy a motorosok körében ismert és elismert csapattá váljunk, a motoros klubok valamelyik közösségéhez is csatlakoznunk kellett. Ehhez a Csongrád és Békés megyék motorosainak tevékenységében aktívan részt vevő Albatrosz MC tagjaitól kaptunk ajánlást, akik meghívtak minket az akkor épp soron következő kistérségi gyűlésre. Ott bemutatkoztunk és elmondtuk, hogy szeretnénk egy több régióba is átnyúló, összetartó katonai motoros kollektívát kiépíteni. Mielőtt befogadtak volna minket, elmondták a velünk szemben támasztott elvárásait: legyünk ott a gyűléseken és lehetőségeink szerint látogassuk a régióhoz tartozó klubok rendezvényeit. Ekkor úgynevezett pólós csapattá váltunk, ami azt jelenti, hogy elfogadták a logónkat, amit ettől kezdve viselhettünk a pólóinkon. Az elmúlt két évben végzett munkánk elismeréseként pedig a régió motorosai engedélyezték nekünk, hogy mellényünkön használjuk a felvarrót (patch). Jelenleg viszont már azon dolgozunk, hogy kiérdemeljük a háti felvarró, az úgynevezett color viselését, amire azok a motorosok jogosultak, akiknek klubházuk is van. Egyébként hamarosan ezt a célunkat is elérjük; befogadó egyesületünk támogatásának köszönhetően ugyanis márciustól kibérelhettük az önkormányzattól az egykori berekháti iskola eddig használaton kívüli részét. Amennyiben sikerül berendeznünk a helyiségeket, számos új lehetőség nyílik meg előttünk. Például klubházunkban egy-két éjszakára elszállásolhatjuk átvonuló motoros barátainkat, szervezhetünk, rendezhetünk legfeljebb százfős közösségi rendezvényeket, a műszaki ezred pedig a különböző közművelődési programjait tarthatja majd nálunk – sorolja dr. Kállai Ernő őrnagy, a szakosztály alelnöke.

A Szentesi Huszárok tagjaikkal szemben, a motorozás szeretete mel-

lett, megfogalmaztak más elvárásokat is: kerülniük kell a szélsőséges nézeteket, a mások számára megbotránkoztató viselkedést.

– Katonák vagyunk, amit az országutakon, a különböző túrák és találkozók alkalmával sem felejthetünk el. A közösségen belüli szabályainkat is ennek megfelelően fogalmaztuk meg. Bár nyitottak vagyunk mindenki felé, elsősorban mégis a műszaki ezred és a Magyar Honvédség motorozni szerető tagjait várjuk sorainkba. Megjelenésünkkel szeretnénk hozzájárulni a honvédség pozitív megítéléséhez, ezért csak olyan személyek lehetnek a szakosztályunk tagjai, akik tudomásul veszik kollektívánk velük szemben támasztott elvárásait, és ezeknek megfelelően viselkednek. Alapvető feladatunknak tekintjük ugyanis a katonai hagyományok ápolását, a biztonságos motorozás népszerűsítését, a fiatalok, a diákok közlekedésbiztonsági ismereteinek fejlesztését, és természetesen a közös túrák, gurulások szervezését, támogatását. Személyes példamutatással akarjuk bizonyítani, hogy helytelen az a megközelítés, amely szerint „közellenségnek” számít az, aki két keréken gurul az országutakon. Távlati célunk, hogy más helyőrségből is csatlakozzanak hozzánk motoros kollégák. Reményeink szerint előbb vagy utóbb megjelennek majd az utakon például a Budapesti, a Fehérvári, a Tatai Huszárok feliratú felvarrókat viselő barátaink – folytatja Kállai őrnagy.

Megalakulásuk óta a szentesi motorosok aktív résztvevői a közösségi rendezvényeknek. Tavaly például az általános iskolák 7–8. osztályos di-

Sipos Zoltán ezredes

ákjai részére szervezett kerékpáros közlekedésbiztonsági vetélkedővel ők nyitották meg az Európai Mobilitási Hét városi rendezvénysorozatát. A verseny lebonyolításában az Országos Mentőszolgálat és a Vöröskereszt helyi munkatársai, valamint a rendőrök is segítettek. Egy vállalkozó támogatásának köszönhetően ötvenezer forinttal járultak hozzá a győztes csapat osztálykirándulásához. Most augusztusban pedig motoros amatőr ügyességi versenyre hívják barátait, ahol értékes nyeremények várnak a legügyesebb motorosokra. A verseny kiváló lehetőséget biztosít az együttműködésre a Katona Motoros Sportegyesülettel, ugyanis Szentesen ezzel a rendezvénnyel egy időben rendezik meg a VII. Katona Motoros Találkozót is. A rendezők a motorral érkező katonák és vendégeik részére a szentesihuszarok@gmail.com e-mail címen történt előzetes regisztráció alapján, augusztus 5-én

délutántól nötlenszállós elhelyezést vagy sátorozási lehetőséget biztosítanak. Az aznapi program alapvetően az ismerkedés és a katona motorosok közötti még szélesebb összefogás lehetőségeinek a megvitatása lesz.

– Kiváló, baráti a kapcsolatunk a szentesiekkel, hiszen nemcsak kollégák vagyunk, de a céljaink, közösségformáló terveink is szinte szóról szóra megegyeznek. Annyi csupán a különbség a két klub között, hogy mi nem tartozunk egyetlen regionális motoros társasághoz sem. Katonákkal szeretünk együtt motorozni, összetartozásunkat pedig egy saját tervezésű felvarróval fejezzük ki. Tizenhárom alapító tagunk van, teljesen politika-mentesek vagyunk. Remek kis társaságot sikerült kialakítanunk, az összejöveteleink kizárólag a barátságról, a biztonságos motorozásról és a katonai hagyományok ápolásáról szólnak. Általában havonta szervezünk egy-egy programot, de vannak évről évre ismétlődő rendezvényeink is. Ilyenek például a székhely-partinak elnevezett találkozóink, amelyeket egyesületünk székhelyén, a Kecskemét melletti Ballószögön szoktunk tartani. A srácok hozzák a sátraikat, összeütünk valami bográcsos finomságot, jól érezzük magunkat és persze a gurulás sem maradhat el. A katona motorosok országos találkozóját is megszervezzük minden évben. Tavaly Szabadszálláson, a városi napok alkalmával jöttünk össze, az idej, hetedik találko-

Durgó Tamás százados (középen).

A motorozni szerető katonák összefogásának a fentiekől lényegesen eltérő módját választotta Durgó Tamás százados kollektívája.

– Négy évvel ezelőtt tizenheten alapítottuk klubunkat azzal a szándékkal, hogy a szabadidőnket baráti közösségben, kedvenc hobbinknak hódolva töltsük el. Jelenleg már ötvenheten vagyunk, azonban tagságunk összetétele nagyon vegyes; nagyjából fele részben vagyunk csak katonák és honvédségi közalkalmazottak. Alapító okiratunk és belépési nyilatkozatunk is van, de a klubunk nincs hivatalosan bejegyezve. Tagdíjunk sincs, de önkéntes alapon minden év elején összegyűjtünk fejenként kétezer forintot. Ezt az összeget jótékonysági célokra fordítjuk, valamint év végi záró közgyűlésünk költségeinek egy részét is ebből fedezzük. Egy motoros társunk és kollégánk önhibáján kívül súlyos motoros balesetet szenvedett, lehetőségeinkhez mérten anyagilag őt és a családját is támogatjuk. Éves programjainkat mindig a tavaszi közgyűlésen egyeztetjük, túránkron a részvétel szabadon választott. Előfordult, hogy valahova öten gurultunk, egy másik útra pedig harmincan mentünk el. Kööttségektől, formaságoktól teljesen mentes a közösségünk, két dolgot tartunk csak fontosnak: minél többet motorozni és erősíteni a „valahová tartozás” érzését. Ennek megfelelően minden évben részt veszünk a szentkirályi majálison és a kecskeméti repülőbázis alakulatnapján. Nagy hangsúlyt fordítunk a biztonságos, balesetmentes motorozásra, a tavalyi évet például azzal kezdtük, hogy közösen végrehajtottuk az egyik motoros iskola egynapos trainingjét – mondja a Szentkirályi Motoros Club elnöke.

A motoros csapatokról bővebb információk a következő honlapokon található:

- www.zentesihszarokwixom/myite
- htp://www.facebook.com/Huszarok/
- htp://www.katonamotorosclub.com/
- htp://www.facebook.com/katonamotoros/
- htp://www.zentkiralyimotorosclubh/
- htp://www.facebook.com/SzentkiralyiMotorosClub/

zónkat pedig összekötöttük a Zentesi Huszárok motoros amatőr ügyességi versenyével. Pár nappal utána pedig indulunk szintén hagyományos erdélyi túránkra. Az ottani Baróti Turul MC ugyanis az egyik olyan civil klub, amelynek a tagjai miénkhez hasonló mentalitással motoroznak. Székely barátaink minden alkalommal állandó szálláshellyel várnak minket, ahonnan aztán csillagtúraszerűen szoktunk kimentorozni. Felkeressük a környéken zajlott csaták helyszíneit, koszorút

helyezünk el az aradi vértanúk emlékművén, és elmotorozunk a Gyimes völgyébe, az ezeréves határhoz is. Idén azonban ezzel a közel 1800 kilométeresre tervezett túránkkal elhunyt alelnökünk, Dobai István törzsszázlós emléke előtt is szeretnénk tisztelni. A motorján viselt zászlaját elvisszük majd a havasokba, ott lesz a legjobb helye; feledhetetlen barátunk imádtatta Erdélyt – jegyzi meg Sipos Zoltán ezredes, a Katona Motoros Sportegyesület elnöke.

Ha megérinted, megérint

CSÚCSTÁRLAT

MAGYARORSZÁG A NAGY HÁBORÚBAN CÍMMEL NYÍLT MEG A HM HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM ÚJ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSA, AMELY SZÁMOS KORSZERŰ MEGOLDÁSSAL, PÉLDÁUL MOBILKÓDOK SEGÍTSÉGÉVEL MEGSZEREZHETŐ TUDÁSSAL, DIGITÁLIS JÁTÉKOKKAL, ILLETVE LÁTVÁNYOS ENTERIŐRÖKKEL VÁRJA A LÁTOGATÓKAT. A RÉSZLETEKRŐL A KÉT RENDEZŐ, DR. BACZONI TAMÁS ÖRNAGY ÉS DR. SALLAY GERGELY BESZÉLT MAGAZINUNKNAK.

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) természetesen korábban is szentelt teret az első világháborúnak: a korszakkal a magyar hadtörténelmet 1815-től 1968-ig bemutató állandó kiállítási sor részeként ismerkedhet meg a látogatók.

– Ezt alakítottuk át, bővítettük ki; a megújult tárlat nagyobb és még inkább látogatóbarát teret kapott. Célunk az volt, hogy a harcok 100 éves évfordulójára minden eddiginél modernebb, színvonalasabb kiállítást hozzunk tető alá. Ennek megfe-

lelően az audiovizuális eszközök, a digitális tartalom minden korábbinál komolyabb szerepet kapott – mutat rá a kiállítás egyik rendezője, a HM HIM dokumentációs osztályát vezető dr. Sallay Gergely történész-muzeológus.

Az első lépés a látványra és a tartalomra vonatkozó koncepció kidolgozása volt. Az előbbi tekintetében ugyanakkor alaposan behatárolták a lehetőségeket a viszonylag szűk terek; mint ismert, a HM HIM épülete eredetileg nem múzeumnak, hanem laktanyának készült. A lát-

ványtervező – a lehetőségekhez képest – igyekezett nagy helyet hagyni a látogatócsoportoknak, ami korántsem volt egyszerű feladat, hiszen a termekben egy-egy enteriőrt is kialakítottak, amelyek némileg elkülönülnek az alaptértől.

– Például egy lövészárkot vagy egy hadifogolytábor barakkját is ilyen „életképek” segítségével mutatjuk be. Ezek persze nem százszázalékosan valóságshűek, de a szándék nem is ez volt, inkább egyfajta atmoszférát akartunk megteremteni általuk – jegyzi meg Sallay Gergely.

Ami pedig a tartalmat illeti, az intézmény nagyon gazdag, százezres nagyságrendű első világháborús anyagából kellett válogatni, ami korántsem bizonyult egyszerű feladatnak.

– Az első világháború magyar vonatkozású eseményeit jellegzetes, egyedi, valamilyen szempontból érdekes vagy eddig ritkán látott tárgyak, dokumentumok segítségével kívántuk bemutatni úgy, hogy közben az embert helyeztük a középpontba; ez utóbbi módszer egyébként már régóta bevett szokás a történeti muzeológiában. Mi pedig most különösen nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a kiállított tárgyak köthetők legyenek személyekhez. Az úgynevezett személyi tárlók esetében ez magától értetődő, hiszen azokban egy-egy érdekes életpályát mutatunk be, szöveggel, portréképpel és tárgyakkal. Persze ennyiben nem merülnek ki a személyekhez köthető különlegességek. Ott van például vitéz Magyarossy (Merkovits) Sándor vezérezredes hagyatékából egy nyakláncon viselhető, aranypántok közé fogatott ólomgolyó. Ez egy orosz srapelből származik, amely 1914. szeptember 7-én sebesítette meg az akkor főhadnagyként a keleti hadszíntéren szolgáló Merkovitsot. Vagy említhetem a Szóczy Lajos tartalékos zászlósnak súlyos – a bal lábának amputálásához vezető – sérülést okozó olasz gránátrepeszt; ezt a civilben tanítóként dolgozó,

Pályaudvari életkép.

egyébként szép kort, 92 évet megélt Szóczy emlékként eltette, intézményünk pedig a lányától kapta meg ajándékba. Szintén a különlegességek sorát gyarapítja az a szaruból készült medál, amelyben a családi legendárium szerint Bitskey Sándorné Zlick Róza a keleti hadszíntéren, az oroszok ellen vívott harc során elesett fia, Bitskey Imre hadapród hamvainak egy részét viselte – sorolja a történész, majd hozzáteszi: minden ilyen névhez, személyhez köthető tárgyi emlék közelebb hozza a látogatókhoz a háború valóságát.

A szakemberek a személyes és egyedi mellett a tipikus, jellegzetes tárgyakat is be akarták mutatni, így például azokat a kézfegyvereket,

amelyeket az első világháború idején használtak az Osztrák–Magyar Monarchia haderejében. Hónapokon át zajlott a válogatás a különböző gyűjtemények bevonásával, végül a rendezők döntötték el, hogy mi kerüljön a kiállításba. A tárlat közvetlen előkészítése során restaurálták a kiválasztott tárgyakat, illetve elvégezték az azokkal kapcsolatos – történeti szempontból fontos – leltári, könyvtári kutatásokat azért, hogy a látogatók minél pontosabb, lényegre törő információkhoz jussanak.

– Az első világháborús kiállítás a földszinten hét termet foglal el, méreteit tekintve csak az 1918–1948 közötti korszakot bemutató tárlatunk mérhető hozzá. Régóta nem volt ekkora projekt a múzeum történetében. Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság támogatásának köszönhetően az anyagi lehetőségek is átlagon felüliek voltak. E kiállítás előkészítésével párhuzamosan, Szántó Nóra irányításával, a kollégák három termet rendeztek be az emeleten a háborút megelőző, vagyis az 1867–1914 közötti időszakot bemutató. Ez ugyanakkor látványban nem az első világháborús, hanem az 1867-ig terjedő korszakot feldolgozó tárlathoz kapcsolódik szervesen – tudjuk meg a másik rendezőtől, dr. Baczoni Tamás őrnagytól, a HM HIM főmuzeológustól.

A kiállítás termein végigsétálva kirajzolódik egy kronológiai ív; a történesekben a kivilágított informá-

A Monarchia haderejében rendszeresített fegyverek egyetlen vitrinbe kerültek.

ciós oszlopok feliratait, illetve térképei segítenek eligazodni. A tematikus vitrinekben elhelyezett kiállítási tárgyak segítségével pedig egyebek mellett a Monarchia haderejének legfontosabb elemeit, vagy egyes haditechnikai eszközök, hadfelszerelések fejlődéstörténetét ismerhetik meg a látogatók.

– A célunk az volt, hogy ezek a tematikus elemek egy helyen jelenjenek meg, a látogató számára áttekinthetőbb, könnyebben befogadható, értelmezhető módon. Konkrét példával élve: mindazokat a kézfegyvertípusokat, amelyeket a Monarchia hadserege az első világháborúban használt, egy vitrinbe gyűjtöttük össze. Ugyanez a megoldás visszaköszön az egyenruháknál is: hat bábu segítségével egyetlen helyen mutatjuk be az osztrák–magyar katonák által használt egyenruha fejlődését, vagyis azt, hogy miként jutottak el a csukaszürke viselettől a tábori szürkéig. A lovasság első világháborús történetét ismertető tárlóban pedig végigkövethető, hogy a háború kezdeti időszakában használt színes huszáregyenruha miként vált szürkévé – mondja Bacsoni Tamás.

A rendezők alkalmazkodtak a változó világhoz, s igyekeztek minél kevesebb szöveget elhelyezni a kiállításban. Helyette hangsúlyos szerephez jutottak a digitális platformok.

– Kétféle digitális eszköz került a kiállításba. A nagyobb érintőképernyők segítségével az érdeklődő egyebek mellett a különböző hadszíntereken történekről tájékozódhat. Ha akarja, egy térképen végigkövetheti, hogy miként változtak a háború éveiben a frontvonalak, milyen jelentősebb csatákra került sor. A képgalériák segítségével megismerheti a korabeli katonai vezetőket, a hátszázgi életet, a fronton harcolók mindennapjait, továbbá megtekintheti olyan műtárgyak fotóit is, amelyek helyhiány miatt nem kerültek a kiállítás anyagába, de legalább fénykép formájában érdemesnek gondoltuk bemutatni azokat. A nagy érintőképernyőkön a Monarchia haderejének hadtest alapú szervezete is megjeleníthető, könnyen értelmezhető, térképes formában. Mivel látogatóink jelentős részét iskolások adják, ezért úgy gondoltuk, számukra játékos formában próbálunk meg információ-ot átadni. E célt szolgálják a kisebb

méretű érintőképernyők, amelyekből egy jutott minden terembe. Ezekon különböző játékok futnak, az egészen egyszerűtől a bonyolultabbakig. Van olyan, amelyiknél a korabeli Európa térképén kell zászlókat összepárosítani a megfelelő országgal. Ez a feladat nem is annyira magától értetődő, hiszen mind a lobogók, mind kontinensünk államai tekintetében komoly különbségek vannak a mai és a 100 évvel ezelőtti állapot között. Egy másik játékban „felrobban” az 1914-es Európa-térkép, majd megjelennek a békekötés utáni országok, melyeket a helyükre kell illeszteni egy vaktérképen. A látogató szerepjátékot is játszhat. Nyolc fiktív személy közül választhat, akinek aztán végigkövetheti a háború alatti életét egy digitális naplót „lapozgatva”. Ugyanakkor a játékos egy helyen válaszúthoz ér, s döntenie kell, ezzel alakítva a katona sorsát. A szerepjáték végén a számítógép készít egy emléklapot, rajta a kiválasztott személy rövid élettörténetével; ezt a látogató email-en elküldheti magának. Hasonló játék működik egyébként az ypres-i múzeumban, azzal a különbséggel, hogy ott valós, az első világháborúban harcolt katonák életútját lehet végigkísérni. Újdonságként jelent meg a kiállításon az úgynevezett QR-kód (Quick Response – gyors válasz). Egyes műtárgyknál vagy műtárgycsoportoknál a vitrinre ilyen mobilkódokat ragasztottunk, amelyeket okos-telefonnal leolvassa további információkhoz juthat az érdeklődő. A QR-kód a kulcsa például a rohamcsapatok egyenruhájába bújtatott bábu fejére fordítva felhelyezett sisak rejtélyének, de ennek segítségé-

Az enteriőrökkel egyfajta atmoszféra megteremtése volt a cél.

vel tudhatja meg a látogató azt is, hogy mit kerestek osztrák–magyar katonák Palesztinában – sorolja az őrnagy, majd megjegyzi: a digitális tartalmak – akár a QR-kódról, akár a játékokról beszélünk – óriási előnye, hogy folyamatosan fejleszthetők. Ennek köszönhetően egy állandó kiállítás is meg tud újulni, s a visszatérő látogatók számára sem lesz unalmas.

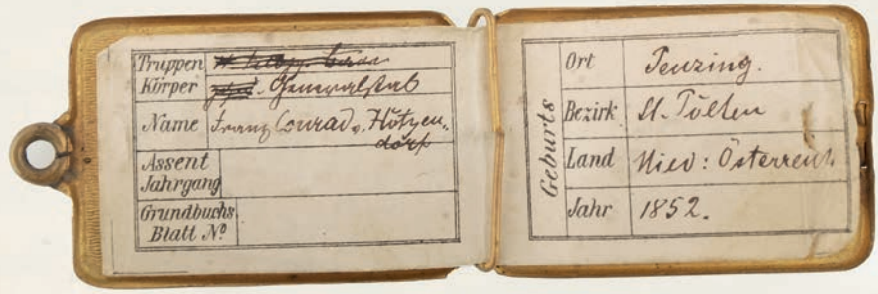
Egy másik újtásként a kiállítóteret az enteriőröktől elválasztó falba olyan vitrineket építettek be, amelyekben a tárgyak két oldalról is megtekinthetők. E megoldásnak köszönhetően például a rohamcsapatok katonáinak derekán elhelyezett felszerelés is láthatóvá válik, de minden korábbinál alaposabban szemügyre vehető Svetozar Borojević tábornagy különleges, egyedi díszítésű gyalogtiszti szablyája, illetve annak hüvelye.

Franz Conrad von Hötzendorf tábornagy kitüntetése és „dögcédulája”.

Svetozar Borojević tábornagy gyalogtiszti szablyája, illetve annak hüvelye.

– A kiállított tárgyak, dokumentumok 99 százaléka saját gyűjteményeinkből került ki, a fennmaradó részt magánszemélyektől kaptuk kölcsön. Az utóbbiak nélkül azonban nem lenne teljes a kiállítás. Ennek köszönhetően tekinthető meg nálunk például Franz Conrad von Hötzendorf tábornagy, vezérkari főnök kitüntetése és „dögcédulája”, vagy a Szurmay Sándor vezérezredes hagyatékából összeállított eddigi legteljesebb válogatás. Az utolsó teremben pedig „A háború emléke a családban” címmel elhelyeztünk egy vitrint, benne az intézményünknek felajánlott, első világháborúból származó tárgyakkal. Ha az elkövetkezendőkben kapunk egy jelentősebb, érdekesebb hagyatékot, akkor annak egy-egy darabját a terveink szerint ott állítjuk ki – zárja a beszélgetést Sallay Gergely.

Riói olimpikonok (4.)

JÚNIUSBAN SZEREZETT
OLIMPIAI KVÓTÁT
MAROSI ÁDÁM
FŐHADNAGY, AZ MH VITÉZ
SZURMAY SÁNDOR
BUDAPEST HELYŐRSÉG
DANDÁR KOMMUNIKÁCIÓS
TISZTJE, AKIVEL
SPORTPÁLYAFUTÁSA
KEZDETEIRŐL,
FELKÉSZÜLÉSÉRŐL
ÉS TÁVLATI CÉLJAIRÓL
BESZÉLGETTÜNK.

A man with short brown hair, wearing dark sunglasses and a white zip-up jacket with a red and green logo on the chest, is riding a brown horse. He is holding the reins and looking towards the camera with a slight smile. The horse is facing right. The background is a blurred outdoor setting with trees and a fence.

MENTÁLISAN NEHÉZ...

– **Tizennégy éves korodig úsztál. Hogyan merült fel benned az öttusa gondolata?**

– Hétéves koromtól kezdve úsztam, az öttusa, mint kiegészítő sportág jött be az életembe. Először még csak kéttusa-versenyeken indultam (úszás, futás). Ott nagyobb volt a sikerélményem, mint a sima úszóversenyeken, így egyértelmű volt a váltás.

– **Gondolom, akkor az öt sportág közül az úszás áll hozzád a legközelebb?**

– Csak eleinte volt így, aztán szépen lassan megszerettem mind az ötöt. Nem akarok különbséget tenni közöttük, mindegyiket ugyanúgy kedvelem. Bár a párom szerint a legjobban a lovak illenek hozzám.

– **Hogyan tudsz fejben, gyorsan átállni egyik sportágról a másikra?**

– Évek óta ezt gyakorlom, úgy érzem, már rutinszerűen megy. 2009-ben összekapcsolták a lövészetet a futással, azóta valamivel könnyebb lett.

– **Hogyan készülsz fizikailag és mentálisan az olimpiára?**

– Mivel hosszú évek óta űzöm ezt a sportot, nem hiszem, hogy bármilyen extra fizikai felkészülésre szükségem lenne az olimpia miatt. Idén ez lesz a fő versenyem, így a formába hozó edzéseket, amelyek elengedhetetlenek a nagyobb sebességhez, már elkezdtem. Mentálisan viszont nagyon nehéz a felkészülés, hiszen négyévente van ekkora megmérettetés, és én eddig csak egyszer voltam ötkarikás játékokon... Mit is

mondjak, az olimpia egy teljesen más „kávéház”, még akkor is, ha ugyanazokkal az ellenfelekkel küzdök, mint általában minden versenyen.

– **Ahogy már említetted, ez lesz a második olimpiád. Lesz valami, amit másképp fogsz csinálni, mint Londonban?**

– Nem lehet összehasonlítani sem a két helyszínt, sem pedig a két versenyt, hiszen minden megmérettetés más és más. Előny, hogy voltam már olimpián, mert így van tapasztalatom arról, hogy milyen lesz a hangulat. Londonhoz képest sok mindenben változtam, például érettebb lettem.

– **Az egyes versenyszámok előtt mi jár a fejedben?**

– Próbálok külön kezelni az összes versenyszámot: ami már megtörtént azon nem lehet változtatni, tovább kell lépni. Nincs sok idő a SOPÁNKODÁSRA. Az öttusa attól szép, hogy bármi megtörténhet.

– **Hogyan lehet összeegyeztetni a katonaságot a szabadidővel és a sporttal?**

– Nekem most az elsődleges feladat, hogy a sportra koncentrálnak. Szerencsémre a dandárnál ezt mindenki maximálisan támogatja és figyelembe veszi.

– **Van valami kabalád?**

– Nem tartom magamat babonás embernek, de amikor pakolok egy-egy versenyre, azzal szembesülök, hogy mégis az vagyok. Szeretem a versenycuccaimat, szeretem a rendet. Mindig tudom, hogy mit, hol találok. London előtt négy éven keresztül egy karkötőben hittem, mára csak a kabalafigurám maradt.

– **Mit vársz Riótól? Mi a célod?**

– Egyértelműen a dobogós helyezések, és ha lehet az aranyérem megszerzése. Magyar öttusázóként nem is lehet más a célom.

– **Az olimpia után milyen terveid vannak?**

– Mindenképpen szeretném folytatni az aktív sportpályafutást, egészen addig, amíg örömet lelem benne, és sikeres vagyok. Természetesen az öttusa után továbbra is szeretnék katonának maradni.

Nyughatatlan
nyugállományú

MUNKÁM MINDIG VAN

HELIKOPTERVEZETŐBŐL MOZGÓSÍTÁSI FŐTISZT, MAJD NYUGDÍJAZÁSÁIG A TOBORZÓOSZTÁLY VEZETŐJE. SZÁMTALAN TUDOMÁNYOS TANULMÁNY ÉS CIKK SZERZŐJE, A HADTUDOMÁNYOK DOKTORA. LAPALAPÍTÓ, FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS A HONVÉD VEZÉRKAR TUDOMÁNYOS KUTATÓHELYÉNEK KÜLSŐ MUNKATÁRSA. LOKÁLPATRIÓTA ÉS A KATONAI MÚLT FÁRADHATATLAN KUTATÓJA. FÖLDESI FERENC NYUGÁLLOMÁNYÚ EZREDESSEL BESZÉLGETTÜNK.

Az ezredessel a Veszprém Megyei Levéltár felújított, impozáns épületében találkozunk. Itt végzi kutatásainak zömét, ismeri minden zegzugát, munkahelyként és menedékként tekint rá. Kötődése azonban még ennél is személyesebb az intézményhez. Ugyanis egykor a levéltár épülete adott otthont a jutasi altisztképzőnek, amelytől a köznyelv a „jutasi őrmester” kifejezést, a kegyetlen, embereivel vadállat módjára bánó felettes szinonimáját kölcsönözte. Földesi ezredes egyik első tudományos munkája pedig éppen a jutasi altisztekről szólt.

– Az volt a célom, hogy változtassak az altisztek híresen rossz megítélésén. A jutasi őrmester kifejezés

esetenként még ma is negatívan cseng, pedig a valóság ennél sokkal árnyaltabb. Lehet, hogy kemények voltak, lehet, hogy nem ismertek tréfát a katonai dolgokban, de tudásuk, hozzáállásuk és bátorságuk megkérdőjelezhetetlen volt – jegyzi meg a főtiszt.

ULTI ÉS KATASZTRÓFA

De hogyan jut el valaki egy katonai helikopter parancsnoki beosztásától a jutasi altisztekről írt tanulmányig? A válasz harmincöt évnyi szolgálat tükrében nem is annyira bonyolult.

– Szegeden jártam középiskolába. Akkoriban a városban nagy divat volt a vitorlázórepülés, én is folyton a repülőtérré rohantam, amint volt rá időm. A honvédségnél figyelték a tehetséges fiatalokat, így megkerestek azzal, hogy nem akarok-e vadászpilóta lenni az érettségi után? Azonnal igent mondtam. 1970-ben vonultam be, onnantól a katonai repüléssel foglalkoztam. Igaz, nem az eredeti tervek szerint, mivel létszámfölöttivé váltam, így a vadászgép helyett a helikopterülésben találtam magam. Szolnokon egyhónapos kiképzést kaptam, majd azonnal vittek bennünket az akkori Szovjetunióba, hatezer kilométerre Magyarországtól; ott folytatták a felkészítést. Két típussal repültem, Mi-4-essel és Mi-8-assal. Tisztté 1972 végén avattak, a következő év januárjától Szentkirályszabadján kezdtem meg a szolgálatot – emlékszik vissza a kezdetekre Földesi Ferenc.

Az ifjú katona hamarosan felelősségteljes feladatot kapott: 1976-ban hozták létre a kutató-mentő szolgálatot, Földesi hadnagy pedig az első készenlétet adó személyzet tagja volt, gépparancsnoki minőségben.

– Fantasztikus időszak volt, nemcsak a munka, hanem a társaság miatt is. Mást ne említsek, ott tanítottak meg ultizni, mondván, egy tiszt, aki nem tud ultizni, nem is igazi tiszt – meséli nevetve, ám hamarosan elkomorodik az arca.

– Vannak persze kellemetlen és fájó emlékeim is. Egyszer egy katona a fejébe vette, hogy dezertál. Fegyverrel a kezében indult meg a határ felé. Viszonylag hamar ráakadtunk,

A Veszprém Megyei Levéltár megújult épületének átadásán.

szerencsére volt annyi esze, hogy visszaforduljon. Egy másik eset azonban tragikus volt. 1976 januárjában mi kutattunk a Balaton felett, miután egy Mi-8-asnak leálltak a hajtóművei, ezért a háromfős személyzet a tavon végzett kényszerleszállást. Sajnos a bajtársaim életüket veszítették.

ÚJ RENDSZEREK

A kutató-mentő szolgálat számára két éven át tartott. 1978-tól Földesi Ferenc a Haditechnikai Intézet fordító-tolmácsa volt egy éven keresztül, onnan pedig Veszprémbe került, mint a Veszprém Megyei Hadkiegészítő- és Területvédelmi Parancsnokság mozgósítási tisztje, 1982-től főtisztje. Két esztendővel később ugyanitt már a tervező alosztály vezetőjeként szolgált. Ahogyan fogalmazott: annak idején sem a számok, sem az arányok nem olyanok voltak, mint napjainkban, igaz, a körülményeket sem lehet összehasonlítani.

– A mai fiatal tisztnek már nem is nagyon tudják elképzelni, milyen volt akkoriban egy mozgósítás. Amikor a pápai repülőezredet gyakorlásképpen mozgósítottuk, háromezer embert vonultattunk be két nap alatt, több száz technikai eszköz bevonásával, hiba és fennakadás nélkül. Gördülékeny és rendkívül működőképes rendszert építettünk ki – idézi fel Földesi Ferenc.

Ami a rendszerfejlesztést illeti, az ezredes mindig az új módszerek híve volt. A rendszerváltás évében neveztek ki a Veszprém Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság nyilvántartó- és információs osztályának helyettes vezetőjévé, két év múlva már a vezetői beosztást vette át. Hangján még mindig érződik a büszkeség az akkori évek munkájának emlegetésekor.

– Akkoriban kezdtük el kidolgozni azokat a hadköteles nyilvántartási rendszereket, amelyek már számítógépes adatbázisokra épültek – először a Magyar Honvédség történetében. Olyan jól működött, hogy a honvédség hadköteles nyilvántartása pontosabb volt, mint az államé. Gyors és hatékony rendszert üzemeltettünk, minimális időráfordítással lehetővé kikeresni a hadköteleseket a nyilvántartásból, területi vagy kor szerinti elosztásban. Amikor az Ohioi Nemzeti Gárda törzsfőnöke ellátogatott hozzánk, bevallotta, nem hitte volna, hogy ennyire precíz rendszerrel dolgozunk – említi meg Földesi ezredes, aki a hadkiegészítő parancsnokságon végzett munkája mellett doktorált le.

– A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen a védelem-igazgatási szak elvégzése után PhD-képzésre jelentkeztem, a doktori disszertációm a katonai igazgatás rendszeréről írtam. Ebben az időszakban kezdtem publikálni különböző katonai lapokban – teszi hozzá a főtiszt.

HIÁNYPÓTLÁS

Azután jött a váltás, amely minden katona életét megváltoztatja, rosszabb esetben felforgatja. Földesi ezredest 2005-ben nyugdíjazták. Mint mondja, felajánlottak ugyan neki különböző beosztásokat más városokban, de ő már nem akart elmenni Veszprémből.

– Óriási váltás volt. Két év telt el, míg rájöttem, mit kezdjek magammal. Végül úgy döntöttem, hogy napjaimat a kutatásnak és a publikálásnak szentelem.

A véletlenek és a szándékok szerencsés együttállásának köszönhető, hogy az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) törzsfőnöke, aki akkoriban Orosz Zoltán volt, felkérte, legyen a szerkesztője az MH ÖHP akkori periodikájának. 2008-tól így Székesfehérváron dolgozott polgári alkalmazottként, de valami hiányérzete azonnal támadt.

– Már az elején éreztem, hogy ebben a történetben sokkal nagyobb lehetőség van. Kitaláltam egy új, tudományos alapokra helyezett lap koncepcióját, amire a vezetés rábólintott. Ebből lett a Sereg Szemle (Seregszemle). Kemény munka volt. A szemle kiadása pezsdítően hatott a tudományos tevékenységre. Hamarosan elkezdtük megszervezni az MH ÖHP-n a tudományos kutatóhelyet; ekkor már Benkő Tibor

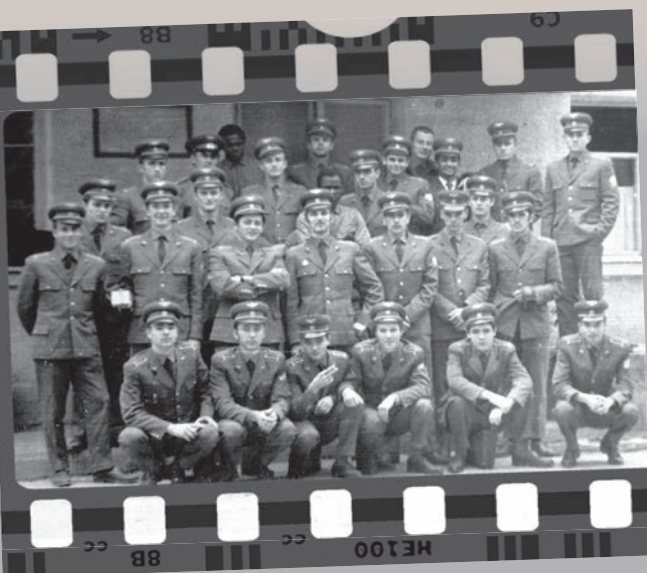
A Magyar Honvédség negyedszázada című könyv bemutatóján dr. Benkő Tibor vezérezredes és dr. Orosz Zoltán altábornagy társaságában.

volt a parancsnok, aki minden személyi, tárgyi és pénzügyi segítséget megadott a munkához. Ennek köszönhetően 2010-ben tudományos minősítést kapott az MH ÖHP ez irányú tevékenysége – hangsúlyozza Földesi Ferenc.

Az időszak kedvezett a hasonló, kutató-tudományos jellegű kezdeményezéseknek. Amikor pedig Benkő Tibor vezérezredes a Honvéd Vezérkar főnöke, míg Orosz Zoltán altábornagy a helyettese lett, céljaik között szerepelt a tudományos kutatóhely létrehozása a vezérkaron belül is.

– Megkezdtük a szervezési munkát, lefektettük az alapokat. Besenyő János ezredessel, a kutatóhely vezetőjével könyveket szerkesztettünk, tanulmányokat adtunk ki. Ekkor készültek például az első országtanulmányok, amelyek a mai napig hivatkozási alapok egyetemeken és a honvédségen belül egyaránt – vázolja Földesi ezredes, majd azt is elmondja, miért nem tudott végigmenni a megkezdett úton.

– Jött a 2013. évi (a kettős ellátás megszüntetéséről szóló) döntés, amelynek értelmében választani

A főiskolai évek alatt (a felső sorban jobbról az első Földesi Ferenc).

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem elvégzésekor.

kellett a nyugdíjba vonulás és a nyugdíj, vagy a további munka és a nyugdíj szüneteltetése között. Eljöttem, most már külső munkatársként dolgozom. Panaszra így sincs okom. Részt veszek számos munkában, a szerkesztőbizottság tagja vagyok a Honvédségi Szemlében, bábáskodtam a katonai terminológiai szótár születése körül. A legbüszkébb a közelmúltban a Zrínyi Kiadó által megjelentetett „A Magyar Honvédség negyedszázada” című könyvre lehetek. A kötet kapcsán óriási feladatot jelentett az előzetes kutatás, az információk összeszedése, rendszerezése. Elsősorban szerkesztőként, koordinátorként számítottak a munkámra. Részt vettem a szerzők felkutatásában, a tartalomjegyzék kidolgozásában, emellett interjúkat készítettünk a volt vezérkari főnökökkel, az általam kidolgozott kérdéscsoportok alapján. Amikor elkészültem a saját feladatommal, a Zrínyi Kiadó vette át a készülő könyvet. Óriási munkát végeztek, csak elismeréssel tudok nyilatkozni arról, ahogyan dolgoztak.

JELEN A MÚLTBAN

Földesi ezredes manapság már inkább helytörténeti munkákkal foglalkozik, a honvédség tevékenységében nem vesz részt a korábbi intenzitással.

Első világháborús katonasírok azonosítása a veszprémi alsóvárosi temetőben.

Mosolyogva, minden sértettség nélkül jegyzi meg: ha valaki napi szinten nincs jelen a honvédségi folyamatokban, az kipottyan a rendszerből. Ez persze korántsem jelenti azt, hogy nem foglalkozik katonai témákkal.

– Legutóbbi anyagom például a veszprémi hetes tüzékről készült, mégpedig az ezred- és ütegnapló felhasználásával. Ezért tekintem második otthonomnak a levéltárakat. De más jellegű feladataim is vannak. Veszprémben a város a javaslatomra hozta létre az első világháborús centenáriumi emlékbizottságot; kiállításokat, konferenciákat szerveztünk, könyveket jelentettünk meg, emléktáblát avattunk Benkő Tibor vezérezredessel. Jelenleg Veszprém

1800-tól 1830-ig terjedő eseményeit dolgozom fel, kiemelten foglalkozva a katonai beszállásokkal. A kutatóhellyel is tartom a kapcsolatot: több téma koncepcióját állítom össze. Az egyik a magyarországi hadisírok rendszerezésének, katalogizálásának új struktúráját, míg a másik a tartalékos rendszer mához igazított új rendszerét taglalná, annak minden velejárójával együtt. A kutatóhely számít rám, terveket véleményezek, javaslatokat teszek, bár ezt inkább személyes véleményként jellemezném, nem pedig hivatalos tanácsadásként. Munkám mindig van, szakmai sikerek is bőven akadnak – fejezi be a beszélgetést Földesi ezredes.

A veszprémi új toborzóiroda átadásán.

Veszprémi helytörténészek a Pécelen rendezett nyelvi konferencián.

2010. április: a Jutasról szóló könyv bemutatóján.

Múzeumok Éjszakája

Június 25-én országszerte ismét megrendezték a Múzeumok Éjszakája elnevezésű kulturális programsorozatot, amelyhez idén is csatlakozott a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM). Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes megnyitóbeszéde után az intézmény előtti Kapisztrán téren az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár zenekara szórakoztatta a vendégeket. Ezt követően az érdeklődők megtekinthették az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred robbanóanyag-kereső

kutyáinak bemutatóját, illetve az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred felszereléseit is. A délutáni, az esti és az éjszakai órákban mindezek mellett hagyományörző és haditechnikai bemutatókon, kézműves-foglalkozásokon, játékos vetélkedőkön, valamint különböző előadásokon is részt vehettek azok, akik ellátogattak a HM HIM-be.

Takács Vivien; fb ó Szikits Péter (HM HIM)

IN MEMORIAM

■m ájus 3é s június 2k özött elhunyt: Szentesi Zsuzsanna zászlós (54), Tímár László közalkalmazott (60), Gulyás János zászlós (46), prof. dr. Kőszegvári Tibor ny. vezérőrnagy, a Magyar Honvédség halottja (84), Németh István ny. ezredes (72), Eperjesi József ny. ezredes (83), Németh Ferenc ny. ezredes (82), Bánáti Rudolf ny. ezredes (87), dr. Pekó József ny. ezredes (79), Radovits Ferenc ny. ezredes (87), dr. Sztrhárszky Zoltán ny. ezredes (67), Árpási György ny. alezredes (68), Kondrát Tibor ny. alezredes (65), Mézes Sándor ny. alezredes (69), Mladoniczky József ny. alezredes (79), Gyurkovits Sándor ny. alezredes (82), Kárpáti Sándor ny. alezredes (81), dr. Gonda András ny. alezredes (66), Fodor Vilmos ny. alezredes (72), Márkus László ny. alezredes (75), Pozsonyi Gyula ny. alezredes (87), Szalontay György ny. alezredes (81), Koczka Pál ny. alezredes (77), Mészáros András ny. alezredes (62), dr. Kilián Sándor Béla ny. alezredes (82), Horváth Miklós ny. alezredes (87), Mezőfi István ny. alezredes (79), Szebeni László ny. alezredes (90), Tomcsák Pierog József ny. alezredes (88), Tóth László Imre ny. alezredes (79), Zám Béla ny. alezredes (86), Brányi Ferenc ny. őrnagy (78), Brassói Béla ny. őrnagy (86), Egyedi Zoltán János ny. őrnagy (65), Gönczöl József ny. őrnagy (81), Juhász Sándorné ny. őrnagy

(85), Skwarek Mihály ny. őrnagy (86), Horváth Attila István ny. őrnagy (75), Seprényi Elek ny. őrnagy (64), Oláh József ny. őrnagy (87), Patakfalvi Tibor ny. őrnagy (71), Kálny István ny. őrnagy (70), Markiai István ny. őrnagy (88), Molnár György ny. őrnagy (84), Vass László ny. őrnagy (74), Ferenczi László ny. százados (70), Machán Mihály ny. százados (86), Dományi Sándor ny. százados (49), Bandzsók Sándor ny. főhadnagy (75), Lénárt Sándor ny. főhadnagy (59), Ribács Attila ny. főhadnagy (69), Takács Béla ny. hadnagy (73), Bella Mihály ny. főtörzszászlós (90), Lázár Károly ny. főtörzszászlós (87), Mészáros Bálint ny. főtörzszászlós (84), Bári Sándor ny. törzszászlós (76), Kriston Lászlóné ny. törzszászlós (87), Balogh László ny. törzszászlós (68), Grósz József ny. törzszászlós (66), Kovács László Tibor ny. törzszászlós (69), Friedl János ny. törzszászlós (82), Csathó György ny. törzszászlós (74), Mátés János ny. törzszászlós (82), Oláh József ny. törzszászlós (87), Tóth József ny. törzszászlós (68), Mester György ny. zászlós (84), Sávoly Imre ny. zászlós (65), Bélavári József ny. zászlós (73), Szemler László ny. zászlós (82), Szeifert Rezső ny. zászlós (84), Sztergár Albin ny. főtörzsőrmester (88), Lázár Sándor ny. főtörzsőrmester (69), Fári Zoltán ny. törzsőrmester (64), Letenyeyi Lászlóné ny. közalkalmazott (84).

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A **Honvédelmi Minisztérium**, mint **Kiíró** pályázat keretében értékesíti a HM vagyonkezelésében lévő különféle, HM-kezelésű ingatlanokban tárolt hulladékokat (továbbiakban: Hulladékok).

1. A Kiíró megnevezése: Honvédelmi Minisztérium (HM)

Címe, székhelye: Magyarország, 1055 Budapest, Balaton u. 7–11.

Postacíme: 1885 Budapest, Pf. 25.

E-mail-címe: hm.vff@hm.gov.hu

A Hulladékok EWC kódjai: 16 03 04, 20 01 38, 20 01 36, 20 01 01, 17 04 05, 17 04 11, 16 01 20, 20 01 40, 02 01 10, 16 02 16, 16 01 19, 17 02 01, 16 06 01*, 15 01 07, 17 02 03, 15 01 03, 15 01 01, 20 01 39.

2. A Hulladékok a HM kezelésébe tartozó kalocsai, budapesti, gödöllői, tápiószecsői, nyírtelki, tatárszentgyörgyi, várapalotai, váci és isaszegi ingatlanokban helyezkednek el.

3. A pályázat célja, típusa: a Hulladékok **adásvételére** és a HM-vagyonkezelésű ingatlanokból történő **elszállítására** irányuló szerződés megkötése, egyfordulós, nyilvános pályázat keretében.

4. Az értékesítésre vonatkozó feltételek: a Hulladékokat nem lehet értékesíteni olyan Pályázónak, akinek/ amelynek lejárt esedékességű köztartozása, vagy a tulajdonosi joggyakorlóval (Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.) szemben fennálló, lejárt tartozása van, vagy nem rendelkezik a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben meghatározott tulajdonszerzésre jogosító hulladékgazdálkodási engedéllyel, amely a meghirdetett hulladékok teljes körének begyűjtésére, közvetítésére, kereskedelemre, vagy kezelésre jogosító tevékenységre érvényes.

5. A fizetés módja, határideje: a hulladékok értékesítésére a nyertes **Pályázó** és a **Kiíró** képviselője adásvételi szerződést köt. Az adásvétel tárgyát képező Hulladékokról az átadó szerv előlegszámlát bocsát ki. A számlaösszeget a nyertes **Pályázó** 15 napon belül átutalással kiegyenlíti. A „Részletes tájékoztató”-ban feltüntetett, a szerződés tárgyát képező Hulladékok mennyiségi értékei becsült értékek, amelyekről **a tényleges mennyiség +30%-al felfelé, illetve -30%-al lefelé eltérhet.** A szerződéses szolgáltatás/ellenszolgáltatás végleges elszámolása **tényleges** (hitelesen mért, elszámolásra és teljesítésigazolásra alkalmas, nyilvántartott) értékek alapján történik.

6. Kiíró pályázati biztosíték adását nem írja elő.

7. A „Részletes tájékoztató” rendelkezésre bocsátása: **Kiíró** a pályázat „Részletes tájékoztató”-ját a **Pályázó** postai úton vagy elektronikusan előterjesztett kérésére, három munkanapon belül elküldi a **Pályázó** által megadott postai vagy elektronikus levelezési címre. Jelen pályázati felhívás, valamint a „Részletes tájékoztató” hozzáférhető a <http://www.kormany.hu/hu/honvedelmi-minisztrium/hirek/ertesites-2012> internetes elérhetőségen is. A „Részletes tájékoztató” rendelkezésre bocsátása ingyenes.

8. A pályázati ajánlatok benyújtásának helye, módja, határideje: a **Pályázók** ajánlataikat zárt borítékban, legalább két példányban, minden oldalon eredeti, cégszerű aláírással, magánszemélyeknél eredeti aláírással, illetve a meghatalmazott aláírásával ellátva kötelesek az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőn belül, az 1. pontban meghatározott címre, postai úton vagy a hivatali nyitvatartási idő alatt személyesen vagy meghatalmazott útján benyújtani.

A Pályázat benyújtásának határideje: 2016. augusztus 19., 13.00 óra.

9. Az ajánlati kötöttség: az ajánlati kötöttség az ajánlattételi határidő lejártával kezdődik. A Pályázó ajánlatához a benyújtási határidő lejártától számított 90 (kilencven) napig kötve van, kivéve, ha a **Kiíró** ezen időn belül a nyertes **Pályázóval** szerződést köt, a pályázati felhívást visszavonja, vagy a pályázatot eredménytelennek minősíti. Az elbírálási határidő meghosszabbítása esetén az ajánlati kötöttség időtartama a meghosszabbítás időtartamával meghosszabbodik, de ebben az esetben sem haladhatja meg a 120 napot.

10. Kiíró fenntartja a jogot, hogy a pályázatot az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. korm. rendelet (Vhr.) 41.§ (6) bekezdése alapján eredménytelennek nyilvánítsa, **valamint**, hogy a nyertes **Pályázó** visszalépése vagy a Vhr. 41.§ (4) bekezdésében meghatározott feltételek bekövetkezése esetén a pályázat soron következő helyeztjével szerződést kössön.

11. A pályázati ajánlat érvényességének feltételei: **Pályázó** köteles a jelen pályázati felhívás 1. pontjában, illetve a „Részletes tájékoztató” o) pontjában felsorolt Hulladékok valamennyi folyószámon szereplő tételére vételi ajánlatot tenni, részajánlat-tételi lehetőség nincs. Az ajánlatot a Hulladékok megadott mennyiségi egységéhez igazodóan Ft/kg vagy Ft/db bontásban, tételenként kell megtenni, és tartalmaznia kell a tárolóhelyenkénti „összesen”, és „mindösszesen” értéket is. A tételenként megtett ajánlat negatív értéket nem tartalmazhat. Ezen felül **Pályázónak** ajánlatában meg kell jelölnie azt az elszállítási határidőt is, amelyen belül az összes hulladék elszállítását teljesíti. Részpályázat, illetve alternatív (többváltozatú) pályázat nem nyújtható be.

Érvényes a pályázat, ha azt a pályázati felhívásban meghatározott, illetve szabályszerűen meghosszabbított határidőn belül nyújtották be; a pályázati felhívásban, valamint a „Részletes tájékoztató”-ban foglalt formai és tartalmi feltételeknek megfelel, és a **Pályázó** a **Kiíró** által előírt nyilatkozatokat és nyomtatványokat a meghatározott formában a pályázathoz csatolta.

12. Hiánypótlásra a Kiíró, a „Részletes tájékoztató”-ban foglalt feltételek fennállása esetén, Pályázónként egy alkalommal ad lehetőséget.

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

